

BILANS BANKU
 sporządzony na dzień 31-12-2016

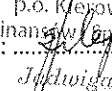
	Aktywa	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 850 173,24	3 685 883,22
	1. W rachunku bieżącym	3 850 173,24	3 685 883,22
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	0,00	0,00
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III	Należności od sektora finansowego	64 699 662,03	69 502 270,16
	1. W rachunku bieżącym	7 550 573,16	7 266 199,28
	2. Terminowe	57 149 088,87	62 236 070,88
IV	Należności od sektora niefinansowego	123 539 520,72	114 400 972,67
	1. W rachunku bieżącym	13 728 644,35	13 198 452,98
	2. Terminowe	109 810 876,37	101 202 519,69
V	Należności od sektora budżetowego	13 520 162,70	13 571 205,65
	1. W rachunku bieżącym	0,00	0,00
	2. Terminowe	13 520 162,70	13 571 205,65
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VII	Dłużne papiery wartościowe	754 899,62	754 901,73
	1. Banków	754 899,62	754 901,73
	2. Budżetu Państwa i budżetów terenowych	0,00	0,00
	3. Pozostałe	0,00	0,00
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	1 266 500,00	1 266 500,00
	1. W instytucjach finansowych	1 265 500,00	1 265 500,00
	2. W pozostałych jednostkach	1 000,00	1 000,00
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	0,00	0,00
XIII	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	11 995,15	46 133,50
	- wartość firmy	0,00	0,00
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	6 331 973,81	6 713 693,75
XV	Inne aktywa	102 241,52	91 682,81
	1. Przejęte aktywa do zbycia	0,00	0,00
	2. Pozostałe	102 241,52	91 682,81
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	484 801,98	519 896,15
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	483 648,00	516 228,00
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1 153,98	3 668,15
XVII	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	0,00
XVIII	Akcje własne	0,00	0,00
	SUMA AKTYWÓW	214 561 930,77	210 553 139,64

BILANS BANKU
 sporządzony na dzień 31-12-2016

	Pasywa	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	0,00
II	Zobowiązania wobec sektora finansowego	3 025 590,80	4 171 273,52
	1. W rachunku bieżącym	1 437,88	3 194,30
	2. Terminowe	3 024 152,92	4 168 079,22
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	176 568 564,12	171 747 592,00
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	132 116 724,71	128 123 471,52
	a) bieżące	93 016 262,24	90 833 587,12
	b) terminowe	39 100 462,47	37 289 884,40
	2. Pozostałe, w tym:	44 451 839,41	43 624 120,48
	a) bieżące	40 942 362,99	40 364 665,93
	b) terminowe	3 509 476,42	3 259 454,55
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	6 741 045,94	6 606 270,62
	1. Bieżące	6 559 625,69	2 857 196,94
	2. Terminowe	181 420,25	3 749 073,68
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,00	0,00
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	844 288,13	426 768,60
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	958 883,86	741 993,92
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	36 365,09	48 266,21
	2. Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
	3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone	922 518,77	693 727,71
X	Rezerwy	1 161 073,92	1 499 403,26
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	40 110,00	39 124,00
	2. Pozostałe rezerwy	1 120 963,92	1 460 279,26
XI	Zobowiązania podporządkowane	0,00	0,00
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	445 800,00	446 000,00
XIII	Kapitał (fundusz) zapasowy	23 836 581,71	22 686 321,71
XVI	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	142 543,89	142 543,89
XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	825 794,40	825 794,40
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	730 200,00	730 200,00
	2. Pozostałe	95 594,40	95 594,40
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
XVII	Zysk (strata) netto	11 764,00	1 259 177,72
XVIII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (ujemna)	0,00	0,00
	SUMA PASYWÓW	214 561 930,77	210 553 139,64
	Współczynnik wypłacalności	18,26%	16,89%

Sporządził:
Jadwiga Szubarga

Podpis:
 Data: 30.03.2017

Kierownik Zespołu Finansów i Sprawozdawczości
Jadwiga Szubarga
 p.o. Kierownik Zespołu
 Finansów i Sprawozdawczości
 Podpis:
Jadwiga Szubarga

WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. FINANSOWYCH
Katarzyna Bijańska

ZARZĄD BANKU
 WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. WYKONAWCZYCH
Aleksandra Wola
 (podpisy członków Zarządu)

PREZES ZARZĄDU
Anna Kuzmarek

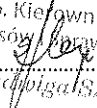
Rachunek zysków i strat
 sporządzony za okres od 01-01-2016 do 31-12-2016

	Treść informacji	Stan okresu:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Przychody z tytułu odsetek	7 692 105,24	7 499 069,13
	1. Od sektora finansowego	1 070 507,79	1 358 707,17
	2. Od sektora niefinansowego	6 020 871,94	5 445 691,92
	3. Od sektora budżetowego	571 856,90	655 648,56
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	28 868,61	39 021,48
II	Koszty odsetek	1 058 802,98	1 486 505,35
	1. Od sektora finansowego	118 241,88	146 586,85
	2. Od sektora niefinansowego	934 825,46	1 309 564,57
	3. Od sektora budżetowego	5 735,64	30 353,93
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	6 633 302,26	6 012 563,78
IV	Przychody z tytułu prowizji	2 254 840,05	2 283 508,12
V	Koszty prowizji	257 895,99	263 470,88
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	1 996 944,06	2 020 037,24
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	32 368,55	38 533,18
	1. Od jednostek zależnych	0,00	0,00
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	32 368,55	38 533,18
VIII	Wynik operacji finansowych	0,00	15 278,11
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	0,00	15 278,11
	2. Pozostałych	0,00	0,00
IX	Wynik z pozycji wymiany	25 438,27	24 489,92
X	Wynik z działalności bankowej	8 688 053,14	8 110 902,23
XI	Pozostałe przychody operacyjne	812 066,87	212 456,14
XII	Pozostałe koszty operacyjne	71 139,83	117 313,01
XIII	Koszty działania banku	5 237 908,66	6 183 704,26
	1. Wynagrodzenia	2 672 267,00	3 247 918,07
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	533 535,93	626 940,78
	3. Inne	2 032 105,73	2 308 845,41
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	451 640,31	480 697,08
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	3 331 524,00	140 548,88
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	3 331 524,00	140 548,88
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	223 603,79	199 450,58
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	223 603,79	199 450,58
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI)	3 107 920,21	-58 901,70
XVIII	Wynik działalności operacyjnej	631 511,00	1 600 545,72
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX	Zysk (strata) brutto	631 511,00	1 600 545,72
XXI	Podatek dochodowy	619 747,00	341 368,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII	Zysk (strata) netto	11 764,00	1 259 177,72

Sporządził:
Jadwiga Szubarga

Podpis:

Kierownik Zespołu Finansów i Sprawozdawczość
Jadwiga Szubarga

p.o. Kierownik Zespołu
 Finansów i Sprawozdawczości
 Podpis:
Jadwiga Szubarga

WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. FINANSOWYCH

 Katarzyna Sójkańska

WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. FINANSOWYCH

 Aleksandra Weber

PREZES ZARZĄDU

 Anna Kalszarek

POZYCJE POZABILANSOWE

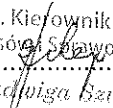
sporządzony na dzień 31-12-2016

	Treść informacji	Stan na koniec roku:	
		bieżacego	ubiegłego
I	Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	15 756 344,35	16 205 966,94
	1. Zobowiązania udzielone	15 756 344,35	16 205 966,94
	a) finansowe	13 195 946,44	14 749 345,32
	b) gwarancyjne	2 560 397,91	1 456 621,62
	2. Zobowiązania otrzymane	0,00	0,00
	a) finansowe	0,00	0,00
	b) gwarancyjne	0,00	0,00
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	0,00	0,00
III	Pozostałe	122 033 856,65	143 060 857,30

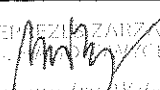

Sporządził:
Jadwiga Szubarga

Podpis:
 Data: 30.03.2017

Kierownik Zespołu Finansów i Sprawozdawczość
Jadwiga Szubarga

p.o. Kierownik Zespołu
 Finansów i Sprawozdawczości
 Podpis:
Jadwiga Szubarga

ZARZĄD BANKU

WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Katarzyna Szymańska	WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Aleksandra Włodarczyk	PREZES ZARZĄDU Jadwiga Szubarga
---	---	--

(podpisy członków Zarządu)

RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

sporządzony za okres od 01-01-2016 do 31-12-2016

	Treść informacji	Stan okresu:	
		bieżącego	ubiegłego
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk/strata netto	11 764,00	1 259 177,72
II	Korekty razem:	556 252,58	-1 552 887,87
	1. Amortyzacja	451 640,31	480 697,08
	2. Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
	3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-26 218,55	-31 212,18
	4. Zysk strata z działalności inwestycyjnej	671,49	2 248,76
	5. Zmiana stanu rezerw	-338 329,34	122 283,64
	6. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	2,11	149 667,26
	7. Zmiana stanu należności od sektora finansowego	5 086 982,01	14 051 722,86
	8. Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	-9 098 063,81	-16 501 509,84
	9. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
	10. Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	0,00	0,00
	11. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	-1 145 682,72	-804 121,49
	12. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	4 955 747,44	2 110 935,35
	13. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
	14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych	0,00	0,00
	15. Zmiana stanu innych zobowiązań	417 519,53	-680 535,27
	16. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	23 193,05	-95 795,63
	17. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	228 791,06	-357 268,41
	18. Inne korekty	0,00	
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+II)	568 016,58	-293 710,15
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	26 218,55	31 212,18
	1. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	2. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	3. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	0,00	0,00
	5. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
	6. Inne wpływy inwestycyjne	26 218,55	31 212,18
II	Wydatki	-36 453,51	-71 072,22
	1. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	2. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	3. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00

	4. Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	0,00	-1 000,00
	5. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-36 453,51	-70 072,22
	6. Inne wydatki inwestycyjne	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)	-10 234,96	-39 860,04
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I	Wpływy	29 078,55	320,00
	1. Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	0,00	0,00
	2. Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
	3. Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	0,00
	4. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	
	5. Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	2 860,00	320,00
	6. Inne wpływy finansowe	26 218,55	0,00
II	Wydatki	-111 977,72	-47 543,00
	1. Spłata długoterminowych kredytów na rzecz innych banków	0,00	0,00
	2. Spłata długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
	3. Wykup dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	0,00
	4. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
	5. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
	6. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	0,00
	7. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-2 800,00	-18 781,00
	8. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-109 177,72	-28 762,00
	9. Nabycie akcji własnych	0,00	0,00
	10. Inne wydatki finansowe	0,00	
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)	-82 899,17	-47 223,00
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.III + B.III + C.III)	474 882,45	-380 793,19
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	474 882,45	-380 793,21
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
F	Środki pieniężne na początek okresu	10 952 082,50	11 332 875,71
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+D), w tym:	11 426 964,95	10 952 082,50
	- o ograniczonej możliwości dysponowania	4 706 165,27	5 293 993,87

Sporządził:

Jadwiga Szubarga

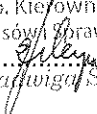
Podpis:

Data: 30.03.2017

Kierownik Zespołu Finansów i Sprawozdawczość

Jadwiga Szubarga

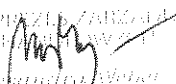
p.o. Kierownik Zespołu
Finansów i Sprawozdawczości

Podpis:
Jadwiga Szubarga

ZARZĄD BANKU

WICEPREZES ZARZĄDU
DS. FINANSOWYCH

Katarzyna Siewińska

WICEPREZES ZARZĄDU
DS. FINANSOWYCH

Aleksandra Mielca

PREZES ZARZĄDU

Anna Kozłowska

(podpisy członków Zarządu)

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

sporządzone na dzień 31-12-2016

	Treść informacji	Stan okresu:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Kapitał własny na początek okresu (BO)	25 359 837,72	24 147 883,02
	- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
I.a	Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	25 359 837,72	24 147 883,02
	1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	446 000,00	450 900,00
	1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-200,00	-4 900,00
	a) zwiększenia (z tytułu)	2 600,00	300,00
	- wpłata udziałów członkowskich	2 600,00	300,00
	- dopłata do udziałów członkowskich	0,00	0,00
	- dywidenda	0,00	0,00
	b) zmniejszenia (z tytułu)	2 800,00	5 200,00
	- wypłata udziałów członkowskich	2 800,00	5 200,00
	- wyksięg. niepełnych udziałów członkowskich	0,00	0,00
	1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	445 800,00	446 000,00
	2. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	22 686 321,71	21 701 301,71
	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	1 150 260,00	985 020,00
	a) zwiększenia (z tytułu)	1 150 260,00	985 020,00
	- podział z zysku	1 150 000,00	985 000,00
	- wpisowe	260,00	20,00
	- z funduszu z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
	- inne	0,00	0,00
	b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
	- pokrycia straty	0,00	0,00
	2.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	23 836 581,71	22 686 321,71
	3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	142 543,89	142 543,89
	3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- przeszacowanie wartości aktywów	0,00	0,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- zbycia lub likwidacji środków trwałych	0,00	0,00
	3.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	142 543,89	142 543,89
	4. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	730 200,00	730 200,00
	4.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	0,00	0,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- podział z zysku	0,00	0,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- pokrycie ryzyka	0,00	0,00
	4.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	730 200,00	730 200,00

5. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	95 594,40	95 594,40
5.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- podziału z zysku	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- przeksięgowanie na fundusz zapasowy	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00
5.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	95 594,40	95 594,40
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	1 259 177,72	1 027 343,02
6.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	1 259 177,72	1 027 343,02
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
6.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	1 259 177,72	1 027 343,02
6.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	1 259 177,72	1 027 343,02
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- zysk netto	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	1 259 177,72	1 027 343,02
- podział zysku netto	1 259 177,72	1 027 343,02
6.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
6.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
6.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	0,00
6.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- strata z roku ubiegłego	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycie straty	0,00	0,00
6.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
6.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
7. Wynik netto	11 764,00	1 259 177,72
a) zysk netto	11 764,00	1 259 177,72
b) strata netto	0,00	0,00
c) odpisy z zysku	0,00	0,00
II Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	25 262 484,00	25 359 837,72
III Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	25 262 484,00	25 250 660,00

Sporządził:

Jadwiga Szubarga

Podpis:
Jadwiga Szubarga

Data: 30.03.2017

Kierownik Zespołu Finansów i Sprawozda

Jadwiga Szubarga

p.o. Kierownik Zespołu
 Finansów i Sprawozdawczości
 Podpis:
Jadwiga Szubarga

ZARZĄD BANKU

WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. FINANSÓW
Katarzyna Stępińska

WICEPREZES ZARZĄDU
 DS. FINANSÓW
Aleksandra Weber

PREZES ZARZĄDU
Anna Buczmarek

(podpisy członków Zarządu)

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie (zwanego dalej „Bankiem”) z siedzibą przy ul. Przemysłowej 4, 88-160 Janikowo, na które składają się:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 214.561.930,77 zł,
- współczynnik wypłacalności na poziomie 18,26 %,
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone w wysokości 15.756.344,35 zł i zobowiązania pozabilansowe otrzymane w wysokości 0,00 zł oraz pozostałe w wysokości 122.033.856,65 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący zysk netto w wysokości 11.764,00 zł,
- zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę 97.353,72 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 474.882,45 zł,
- oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm.

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)

dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie

Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z objaśnieniem z badania.

Uzasadnienie objaśnienia

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego sprawozdania finansowego pragniemy zwrócić uwagę, iż system informatyczny księgowości Banku def3000 nie umożliwia księgowego ujęcia wszystkich zabezpieczeń udzielonych kredytów wynikających z umów. Na kontach pozabilansowych w systemie def3000 wykazane są wyłącznie zabezpieczenia pomniejszające ekspozycje zagrożone.

Ponadto wydruk „Zestawienie obrotów i sald” uzyskany z systemu def3000 na koniec roku nie uwzględnia przeksięgowania kont wynikowych oraz ustalenia wyniku finansowego, co jest w systemie możliwe do sprawdzenia jedynie na urządzeniu wyjściowym typu monitor jednostki komputerowej.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jego wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Banku.

Ponadto Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)

dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia.

Ponadto zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 1988 z późn. zmianami), zwanej dalej „prawem bankowym” naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w punkcie 6.4. i punkcie 8.6 sprawozdania z działalności Banku. Badanie to przeprowadziliśmy zgodnie z zakresem opisanym powyżej.

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności.

Ponadto informacje finansowe zawarte w punkcie 6.4. i punkcie 8.6 sprawozdania z działalności Banku zostały sporządzone zgodnie z wymogami art. 111a ust. 1 i 2 Prawa bankowego.

Działający w imieniu:

Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu

z siedzibą ul. Mielżyńskiego 20, 61-725 Poznań

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr ewidencyjny 1671

Kluczowy Biegły rewident
Nr w rejestrze 11042
Kamila Majerowicz

W imieniu
Związku Rewizyjnego
Banków Spółdzielczych w Poznaniu

Prezes Zarządu
Biegły rewident Nr 12064
Przemysław Gabrusewicz

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

(pieczęć podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych)

Poznań, dnia 19 maja 2017 roku

Uchwała Nr 5/2017
Zebrania Przedstawicieli Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie
z dnia 26 czerwca 2017 roku

w sprawie: **zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku za 2016 rok**

§ 1

Zebranie Przedstawicieli Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie działając na podstawie § 14 ust. 2 pkt 2 Statutu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie zatwierdza sprawozdanie finansowe Banku za 2016 rok, na które składa się:

- 1) wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- 2) bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **214.561.930,77 zł**,
- 3) współczynnik wypłacalności na poziomie **18,26%**,
- 4) zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące na dzień 31 grudnia 2016r. sumę:
 - zobowiązań udzielonych **15.756.344,35 zł**,
 - pozostałych **122.033.856,65 zł**,
- 5) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r. wykazujący zysk netto w kwocie **11.764,00 zł**,
- 6) zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r., którego stan wynosi:
 - na początek roku obrotowego **25.359.837,72 zł**,
 - na koniec roku obrotowego **25.262.484,00 zł**,i wykazujące spadek kapitału własnego o kwotę **97.353,72 zł**,
- 7) rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r., których stan wynosi:
 - na początek roku obrotowego **10.952.082,50 zł**,
 - na koniec roku obrotowego **11.426.964,95 zł**i wykazuje zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę **474.882,45 zł**,
- 8) dodatkowe informacje i objaśnienia.

§ 2

Sprawozdanie stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

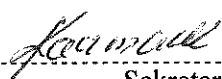
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

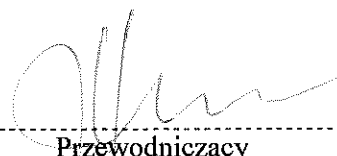
Uchwałę podjęto w głosowaniu jawnym w sposób następujący:

Ogółem brało udział w głosowaniu: 17

Za - 17 głosów
Przeciw - — głosów

Sekretarz
Zebrania Przedstawicieli
(Dariusz Kaczmarek)

Przewodniczący
Zebrania Przedstawicieli
(Roman Jaszcz)

**Piastowski Bank Spółdzielczy
w Janikowie**

**Sprawozdanie z działalności
Piastowskiego Banku Spółdzielczego
w Janikowie w 2016 roku**

2016

Spis treści

1. Misja i podstawowe wartości.....	3
1.1. Misja Banku	3
1.2. Wizja Banku.....	3
1.3. Kultura organizacyjna - kluczowe wartości Banku.....	3
2. Stan prawny i władze Banku	3
2.1 Stan prawny działania Banku.....	3
2.2 Ogólne informacje o Banku	4
2.3 Zebranie Przedstawicieli	4
2.4 Rada Nadzorcza	5
2.5 Zarząd	6
3. Zewnętrzne uwarunkowania działalności Banku	7
3.1 Sytuacja makroekonomiczna	7
3.2 Sytuacja w sektorze bankowym	8
3.3 Prognozy makroekonomiczne.....	9
3.4 Zmiany prawne	10
4. Wewnętrzne uwarunkowania działalności Banku.....	11
4.1 Organizacja i kadry	11
4.2 Informatyka.....	12
4.3 Ważniejsze czynniki mające znaczący wpływ na działalność i wyniki Banku	12
5. Zewnętrzne oceny Banku.....	14
5.1 Jednostek nadzorczych, kontrolujących.....	14
5.2 Nagrody i wyróżnienia.....	15
6. Wyniki finansowe Banku	15
6.1 Podstawowe dane bilansowe.....	15
6.2 Rachunek zysków i strat	17
6.3 Fundusze własne i wskaźniki kapitałowe Banku	19
6.4 Wskaźniki finansowe	19
6.5 Objasnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym	19
7. Zarządzanie ryzykiem.....	19
7.1 Ryzyko kredytowe	20
7.2 Ryzyko operacyjne.....	21
7.3 Ryzyko walutowe.....	22
7.4 Ryzyko stopy procentowej.....	22
7.5 Ryzyko płynności.....	23
7.6 Adekwatność kapitałowa	23
7.7 Ryzyko braku zgodności.....	23
8. Działalność Banku	24
8.1 Kanały dystrybucji	24
8.2 Bankowość detaliczna.....	25
8.3 Bankowość instytucjonalna.....	26
8.4 Działalność na rynku pieniężnym	28
8.5 Nabycie udziałów własnych.....	28
8.6 Powiązania kapitałowe i organizacyjne	28
8.7 Zmiany w ofercie produktów i zasad obsługi klientów.....	28
8.8 Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjum.....	29
9. Społeczna odpowiedzialność biznesu	31
10. Kierunki rozwoju	32
10.1 Przewidywany rozwój jednostki	32
10.2 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	32
11. Oświadczenia Zarządu.....	33
11.1 Zasady i zakres stosowania ładu korporacyjnego	33
11.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	34
11.3 Prawidłowość i rzetelność prezentowanych sprawozdań.....	34

1. Misja i podstawowe wartości

1.1. Misja Banku

Od 2016 roku Bank realizuje nową Strategię „Wspólne cele”. Nowe brzmienie deklaracji programowych Banku (Misja, Wizja), stanowi rozwinięcie i kontynuację deklaracji obowiązujących w poprzednim okresie. Polityka Banku jest w znacznym stopniu kontynuacją polityki zapoczątkowanej w poprzedniej Strategii. Bank pozostanie bankiem uniwersalnym, działającym w ramach zrzeszenia banków spółdzielczych, a podstawowym zadaniem organów Banku jest bezpieczne i stabilne funkcjonowanie. Zarządzanie zasobami, systemami i procesami odbywać się będzie w sposób ukierunkowany na realizację celów Banku.

Misją Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie jest świadczenie kompleksowych i bezpiecznych usług finansowych, dostosowanych do potrzeb rynku.

Bank aktywnie wspiera rozwój społeczności lokalnych.

Nasze hasło przewodnie:

„Rozwijamy się wspólnie dzięki współpracy i zaufaniu”

1.2. Wizja Banku

Wizją Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie jest bycie instytucją uniwersalną, nowoczesną, godną zaufania i prężnie rozwijającą się, będącą znaczącym dostawcą usług finansowych oraz atrakcyjnym pracodawcą na terenie swojego działania.

Jako Bank z wyłącznie polskim kapitałem, będzie dążył do zachowania wartości godnych przyjaznej instytucji finansowej.

Nasze hasło przewodnie:

„Razem zbudujemy przyszłość naszego regionu”

1.3. Kultura organizacyjna - kluczowe wartości Banku

Kultura organizacyjna precyzuje wartości, cechy wyróżniające i identyfikujące Bank oraz jego działalność, które są zarówno cenione, jak i wymagane od pracowników Banku, jakimi też kierują się osoby zarządzające Bankiem.

Kultura organizacyjna Banku ukierunkowana jest na:

- przyjazne i indywidualne podejście do klienta,
- bliskość wobec lokalnego środowiska,
- aktywność i innowacyjność działania,
- jakość i profesjonalizm świadczonych usług,
- podmiotowe traktowanie pracowników,
- zaufanie i partnerstwo w działaniu,
- przejrzystość i odpowiedzialność działania.

2. Stan prawny i władze Banku

2.1 Stan prawny działania Banku

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie działa w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
- 2) Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Prawo bankowe*.
- 3) Ustawę z dnia 16 września 1982 r. *Prawo Spółdzielcze*.
- 4) Statut Banku.

3

2.2 Ogólne informacje o Banku

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie posiada siedzibę w Janikowie przy ul. Przemysłowej 4 i jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy Wydział XIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000135971.

Przedmiotem działania Banku jest:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- udzielanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym, gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- Bank wykonuje następujące czynności bankowe w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego: wydawanie kart płatniczych, udzielanie kredytów,
- obejmowanie lub nabywanie akcji i prawa z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, przy czym każdorazowe objęcie lub nabycie z wyłączeniem objęcia lub nabycia akcji, praw z akcji lub udziałów banków wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno – doradczych w sprawach finansowych,
- świadczenie innych usług finansowych w zakresie: pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych, wykonywania w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę, działalności faktoringowej.

Zgodnie ze Statutem Bank działa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego oraz na terenie powiatu gnieźnieńskiego.

Bank posiada następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Centrala i Oddział w Janikowie, 88-160 Janikowo, ul. Przemysłowa 4,
- 2) Oddział w Gniewkowie, 88-140 Gniewkowo, ul. Dworcowa 4,
- 3) Oddział w Trzemesznie, 62-240 Trzemeszno, ul. Plac Jana Kilińskiego 3.

2.3 Zebranie Przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 31 maja 2016 roku. Wzięło w nim udział 25 spośród 28 Przedstawicieli wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania podjęto uchwały w sprawach:

- 1) Uchwalenia Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli.

- 2) Zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku za 2015 rok.
- 3) Zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku za 2015 rok.
- 4) Zatwierdzenia sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie za 2015 rok.
- 5) Udzielenia absolutorium członkom Zarządu Banku.
- 6) Podziału nadwyżki bilansowej Banku za rok 2015.
- 7) Przyjęcia „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie”.
- 8) Przyjęcia „Regulaminu wyboru Rady Nadzorczej Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie”.
- 9) Oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań, jaką Bank może zaciągać na lata 2016/2017.
- 10) Przyjęcia Strategii Banku na lata 2016-2018.
- 11) Uchwalenia „Procedury oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej PBS w Janikowie”.
- 12) Zatwierdzenia zmian do „Polityki Ładu Korporacyjnego Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie”.

2.4 Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej Banku na 1 stycznia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie Nadzorczej Banku
Andrzej Sarnowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Semrau	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Marcin Rutkowski	Sekretarz Rady Nadzorczej
Zbigniew Bartz	Członek Rady Nadzorczej
Michał Bogusz	Członek Rady Nadzorczej
Marian Stysiał	Członek Rady Nadzorczej
Rafał Kotyła	Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w 2016 roku:

- W dniu 5 maja 2016 roku następujące osoby zostały powołane przez Zebranie Grupy Członkowskiej Gniewkowo w skład Rady Nadzorczej Banku: Agnieszka Piernik, Marian Stysiał.
- W dniu 6 maja 2016 roku następujące osoby zostały powołane przez Zebranie Grupy Członkowskiej Janikowo w skład Rady Nadzorczej Banku: Andrzej Sarnowski, Rafał Kotyła.
- W dniu 9 maja 2016 roku Michał Bogusz został powołany przez Zebranie Grupy Członkowskiej Kołodziejewo w skład Rady Nadzorczej Banku.
- W dniu 10 maja 2016 roku następujące osoby zostały powołane przez Zebranie Grupy Członkowskiej Trzemeszno w skład Rady Nadzorczej Banku: Jerzy Semrau, Krzysztof Michalak.

Skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2016 roku przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie Nadzorczej Banku
Andrzej Sarnowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Semrau	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Agnieszka Piernik	Sekretarz Rady Nadzorczej
Krzysztof Michalak	Członek Rady Nadzorczej
Michał Bogusz	Członek Rady Nadzorczej
Marian Stysiał	Członek Rady Nadzorczej
Rafał Kotyła	Członek Rady Nadzorczej

W ciągu 2016 roku odbyło się 6 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 72 uchwały.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach należały:

- sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku,
- ocena realizacji planu finansowego i wyników działalności Banku na tle SGB oraz sektora bankowego,
- zatwierdzenie planu finansowego na 2016 i 2017 rok,
- stopień realizacji planu handlowego,
- ocena poziomu poszczególnych ryzyk,
- ocena adekwatności kapitałowej,
- zatwierdzenie wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania ryzykami,
- wyniki z przeprowadzonych testów Planu Ciągłości Działania za 2015 rok,
- ocena adekwatności i skuteczności poziomu bezpieczeństwa Banku w obszarze ochrony osób i mienia oraz zarządzania Bankiem w sytuacjach kryzysowych,
- przyjęcie informacji o nieprawidłowościach, wnioskach i działaniach wynikających z czynności kontrolnych przeprowadzonych przez audyt wewnętrzny SGB-Banku S.A.,
- przyjęcie sprawozdania z ustaleń i czynności naprawczych podjętych w wyniku działalności audytu wewnętrznego,
- zapoznanie się z protokołem z lustracji pełnej,
- sprawozdanie stopnia zgodności z Zasadami Ładu Korporacyjnego,
- ocena Polityki Ładu Korporacyjnego,
- ocena polityki wynagradzania,
- raport z windykacji i restrukturyzacji,
- ocena realizacji zaleceń pokontrolnych,
- przyjęcie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych,
- przyjęcie sprawozdania Zarządu ze sposobu załatwiania skarg i reklamacji przyjętych w 2015 roku,
- ocena efektywności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej,
- zatwierdzenie planu kontroli wewnętrznej na 2017 rok,
- ocena pracy Zarządu,
- ocena kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu,
- ocena kompetencji członków Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- zatwierdzenie projektu zmian do Statutu Banku,
- ocena stopnia realizacji Strategii Banku i Strategii Personalnej,
- zatwierdzenie Strategii działania Banku na lata 2016-2018 oraz zmian do Strategii,
- zatwierdzenie zmian do Strategii Personalnej na lata 2015-2018,
- zatwierdzenie struktury organizacyjnej,
- przyjęcie raportów z Polityki bancassurance,
- przyjęcie raportów z funkcjonowania środowiska teleinformatycznego oraz stanu bezpieczeństwa teleinformatycznego,
- punktowa ocena Banku w systemie KOBRA,
- ocena BION,
- ocena punktowa w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB.

2.5 Zarząd

W 2016 roku skład Zarządu pozostawał bez zmian i przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie Banku
Anna Kaczmarek	Prezes Zarządu
Katarzyna Stefańska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Aleksandra Weber	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

W ciągu 2016 roku odbyły się 223 protokołowane posiedzenia, na których podjęto 291 uchwał. Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu dotyczyły:

- sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku,
- przyjęcia planu finansowego na 2016 i 2017 rok,
- oceny wykonania planu finansowego i planu handlowego,
- oceny efektywności działania jednostek operacyjnych,
- przyjęcia sprawozdań z kontroli wewnętrznej,
- przyjęcia sprawozdań z realizacji zaleceń pokontrolnych,
- zapoznania się z raportem z badania sprawozdania finansowego i opinią biegłego rewidenta,
- przyjęcia sprawozdań ze sposobu załatwiania skarg i reklamacji przyjętych w IV kw. 2015 roku oraz I, II i III kw. 2016 roku,
- przyjęcia sprawozdania stopnia zgodności z Zasadami Ładu Korporacyjnego,
- oceny sytuacji Banku na tle sektora bankowego oraz na tle banków spółdzielczych SGB,
- oceny poziomu poszczególnych ryzyk bankowych i adekwatności kapitałów,
- oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej,
- przygotowania Zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli,
- przyjęcia raportów z funkcjonowania środowiska teleinformatycznego oraz stanu bezpieczeństwa teleinformatycznego,
- przyjęcia raportu z szacowania ryzyka w zakresie bezpieczeństwa banku,
- przyjęcia raportów z Polityki bancassurance,
- przyjęcia projektu zmian do Statutu Banku,
- przeglądu i przyjęcia wewnętrznych regulacji,
- wprowadzenia zmian do Strategii Personalnej na lata 2015-2018,
- wprowadzenia Strategii na lata 2016-2018,
- realizacji Strategii,
- podejmowania decyzji kredytowych,
- spraw członkowskich,
- spraw pracowniczych i administracyjnych.

3. Zewnętrzne uwarunkowania działalności Banku

3.1 Sytuacja makroekonomiczna

Według wstępnego szacunku Głównego Urzędu Statystycznego w całym 2016 roku tempo wzrostu gospodarczego wyniosło 2,8%, wobec wzrostu o 3,9% w 2015 roku. Było to najniższe tempo wzrostu gospodarczego od trzech lat. Niższe tempo wzrostu odnotowano bowiem wcześniej w 2013 roku.

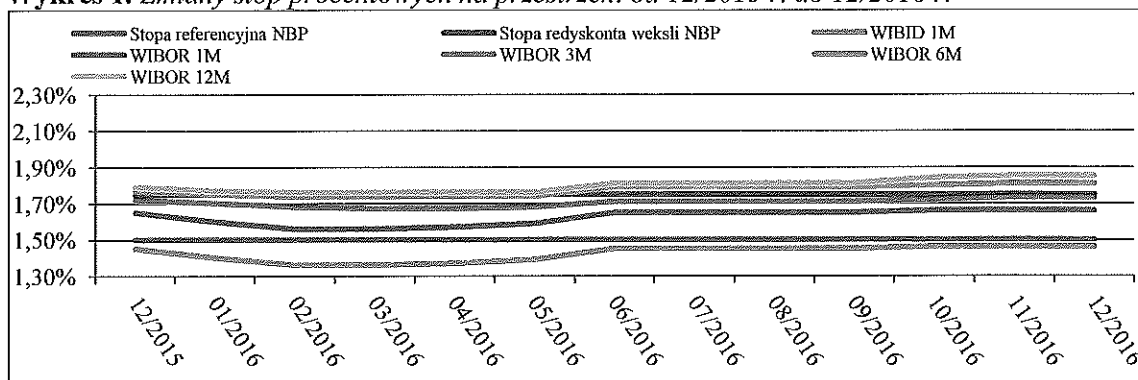
Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w 2016 roku był popyt krajowy. Tempo jego wzrostu w 2016 roku wyniosło 2,8%, wobec wzrostu o 3,4% w 2015 roku. Składnikiem popytu krajowego o najniższej dynamice były nakłady brutto na środki trwałe, czyli inwestycje. Tempo ich wzrostu osiągnęło w całym 2016 roku - 5,5%, wobec wzrostu w 2015 roku o 6,1%. Roczne tempo zmiany nakładów brutto na środki trwałe było ujemne po raz pierwszy od 2013 roku i był to również najgłębszy spadek tego wskaźnika od 2002 roku. Na spadek nakładów inwestycyjnych w 2016 roku złożyły się: mniejszy napływ środków unijnych na realizację inwestycji infrastrukturalnych, wstrzymanie inwestycji samorządowych oraz niepewność przedsiębiorców w związku z krajową sytuacją polityczną.

Stopa bezrobocia na koniec roku 2016 wyniosła 8,3%. Oznacza to jej spadek o 1,4% w porównaniu z sytuacją z końca 2015 roku. Był to najniższy poziom stopy bezrobocia notowanej na koniec roku od 27 lat.

Poziom inflacji na koniec grudnia 2016 roku ukształtował się na poziomie 0,8%, a średnioroczny wskaźnik inflacji w 2016 roku był ujemny i wyniósł -0,6%. Był to zatem drugi z rzędu rok, w którym odnotowano średnioroczną deflację, nieco płytszą niż w 2015 roku.

Rok 2016 był kolejnym rokiem niskich stóp procentowych. Ostatnia obniżka stóp procentowych przez RPP miała miejsce w marcu 2015 roku. Stopa referencyjna pozostawała na niezmiennym poziomie w stosunku do roku 2015 i wyniosła 1,50% w skali rocznej.

Wykres 1. Zmiany stóp procentowych na przestrzeni od 12/2015 r. do 12/2016 r.

3.2 Sytuacja w sektorze bankowym

Spowolnienie ożywienia gospodarczego przełożyło się na mniej stabilną sytuację przedsiębiorstw. Z kolei poprawa sytuacji na rynku pracy oraz poprawa nastrojów przedsiębiorstw i konsumentów, jak też środowisko rekordowo niskich stóp procentowych sprzyjały wzrostowi skali działania sektora bankowego w niektórych obszarach.

W ocenie KNF sytuacja sektora bankowego w zakresie pozycji kapitałowej uległa wzmocnieniu. Sytuacja w zakresie płynności pozostaje relatywnie korzystna. Podstawowe miary płynności pozostają względnie stabilne w długim okresie i utrzymują się na zadowalających poziomach.

Poprawa wyniku finansowego netto nastąpiła na skutek wzrostu wyniku odsetkowego, pozostałego wyniku działalności bankowej oraz salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych. W przeciwnym kierunku oddziaływało obniżenie wyniku z tytułu opłat i prowizji, wzrost kosztów działania oraz wzrost ujemnego salda odpisów i rezerw. W roku 2016 część banków znajdowała się pod silną presją uchwalenia ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, co oddziaływało w kierunku obniżenia ich wyników. Z drugiej strony doszło do rozliczenia sprzedaży udziałów w VISA Europe Limited co oddziaływało w kierunku poprawy wyników części banków, a ze względu na skalę dochodów wpłynęło to również na poprawę wyników całego sektora bankowego.

Odnotowano znaczny wzrost ujemnego salda odpisów i rezerw. Wynikało to głównie ze wzrostu ujemnego salda z tytułu kredytów konsumpcyjnych zwiększenia rezerw oraz odpisów z tytułu aktywów niefinansowych w związku z korektą wyceny aktywów w jednym z banków. Zmniejszenie ujemnego salda odpisów odnotowano z tytułu pozostałych kredytów dla gospodarstw domowych, kredytów dla przedsiębiorstw oraz kredytów mieszkaniowych. Jakość portfela kredytowego pozostaje względnie stabilna. Zwiększenie stanu kredytów zagrożonych odnotowano w portfelu kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych, podczas gdy w pozostałych kategoriach kredytów obserwowano stabilizację lub zmniejszenie ich stanu. Z punktu widzenia jakości portfela kredytowego w przyszłych okresach kluczowe znaczenie będzie miał rozwój sytuacji makroekonomicznej.

Obserwowane zmiany doprowadziły do pogorszenia większości podstawowych miar efektywności działania. W szczególności odnotowano wzrost wskaźnika kosztów, obniżenie ROA oraz ROE. Z drugiej strony odnotowano poprawę marży odsetkowej. Banki kontynuowały działania zmierzające do wzrostu efektywności działania w drodze optymalizacji zatrudnienia i sieci sprzedaży. Proces ten był wzmocniony przez dokonane w minionych okresach przejęcia i fuzje oraz rozwój bankowości elektronicznej.

Odnotowano umiarkowany wzrost akcji kredytowej. W 2016 roku nastąpiło obniżenie tempa wzrostu kredytów dla przedsiębiorstw przy jednoczesnym przyspieszeniu tempa wzrostu kredytów konsumpcyjnych oraz obniżeniu tempa wzrostu pozostałych kredytów dla gospodarstw domowych.

W kontekście ryzyka należy mieć na uwadze czynniki o charakterze regulacyjnym, do których należy zaliczyć uchwalenie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, rosnące składki na rzecz BFG, jak też ewentualne zmiany parametrów polityki monetarnej oraz

[Podpis]

ewentualne ustawowe rozwiązanie kwestii walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych, które mogą wywierać negatywną presję na wyniki banków.

Wyzwaniem dla banków pozostaje środowisko rekordowo niskich stóp procentowych, które wpływa na zmniejszenie skłonności do oszczędzania w bankach oraz prowadzi do poszukiwania alternatywnych form oszczędności i inwestycji, a zarazem powoduje zmniejszenie przyrostu depozytów z tytułu odsetek od już złożonych lokat. Z drugiej strony, niskie stopy procentowe sprzyjają ożywieniu gospodarki, co przekłada się na poprawę sytuacji na rynku pracy (w tym wzrost wynagrodzeń) oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw, a to z kolei przekłada się na zwiększenie oszczędności w bankach.

Mając na uwadze duże dysproporcje występujące w strukturze terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów, które wskazują na oparcie długoterminowej akcji kredytowej na krótkoterminowych depozytach, co powoduje wzrost ryzyka płynności. Dlatego konieczne jest, aby banki kontynuowały działania zmierzające do pozyskania długoterminowych, stabilnych źródeł finansowania.

3.3 Prognozy makroekonomiczne

W 2017 roku w Polsce można się spodziewać stopniowej poprawy koniunktury w gospodarce, ale przy tym narastających kłopotów finansów państwa. Nadal działać będziemy w niekorzystnych warunkach, panujących w otoczeniu zewnętrznym i utrzymującej się niepewności. Niestabilna sytuacja geopolityczna, w tym osłabienie koniunktury w gospodarkach wschodzących, zwłaszcza w Chinach, konsekwencje Brexitu, destabilizacja na rynkach Rosji i Ukrainy, zagrożenie terroryzmem. Niepewność polityczna po wyborach w 2017 roku w Niemczech, Francji, czy referendum konstytucyjnym we Włoszech, a także niepewność co do podejmowanych działań nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych. Wśród czynników wewnętrznych, mających znaczenie dla prognoz to m.in.: wprowadzenie podatku handlowego, zakazu handlu w niedzielę czy zmieniające się nastawienie organów podatkowych względem przedsiębiorstw, wahania i obecny poziom kursu złotego.

Przewiduje się, że stopa bezrobocia w Polsce w 2017 roku wyniesie 8,3%, czyli będzie taka sama jak w grudniu 2016 roku. W roku 2017 sytuacja na rynku pracy nie będzie się już poprawiała, tak jak miało to miejsce w roku poprzednim. Spowolnienie wzrostu gospodarczego i brak wyraźnej poprawy koniunktury makroekonomicznej odbije się negatywnie na polityce zatrudnieniowej przedsiębiorstw.

W 2017 roku przewiduje się, że ceny rosną będą w sposób umiarkowany – inflacja nie przekroczy poziomu wyznaczonego przez cel inflacyjny NBP (2,5%). Według prognozy Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w roku 2017 średni poziom inflacji wynosić będzie 1,3%.

W 2017 roku oczekiwana jest stopniowa poprawa koniunktury gospodarczej. Tempo wzrostu produktu krajowego brutto w 2017 roku wyniesie w Polsce 3%, co oznacza, że będzie ono nieco wyższe niż w roku 2016. Na wzrost gospodarczy w 2017 roku będzie miał wpływ popyt krajowy. Tempo jego wzrostu w 2017 roku wyniesie 3,1%, czyli nieco więcej niż w roku 2016. Według prognoz Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową zakłada się wzrost o 3,3% spożycia indywidualnego. Wzrostowi spożycia sprzyjać będzie przede wszystkim dobra sytuacja na rynku pracy i rosnące zatrudnienie. Wartość nakładów brutto na środki trwałe wzrośnie natomiast o 3,6%, co oznacza zatrzymanie spadku odnotowanego w 2016 roku. Odrodzenie popytu inwestycyjnego będzie możliwe dzięki realizacji na większą skalę projektów inwestycyjnych w obszarze infrastruktury drogowej i kolejowej.

W 2017 roku nie należy się spodziewać wzrostu stóp procentowych NBP. Rada Polityki Pieniężnej podtrzymuje ocenę, że w świetle dostępnych danych i prognoz poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

W 2017 roku spodziewać się należy stabilizacji kursu euro i dolara na względnie wysokich poziomach wobec złotego. Słaby kurs złotego powodowany będzie przede wszystkim utrzymującą się dużą niepewnością co do rozwoju sytuacji gospodarczej w Polsce, kontrowersjami wokół istotnych elementów polityki gospodarczej rządu oraz negatywnymi ocenami sytuacji w Polsce formułowanymi przez opiniotwórcze organizacje międzynarodowe. Tendencje na rynku walutowym w sposób istotny będą również kształtowane przez wydarzenia

w polityce międzynarodowej. W tej sytuacji można oczekiwać, iż średni kurs euro w roku 2017 wyniesie 4,2 złotego, a dolara 4,1 złotego.

3.4 Zmiany prawne

W roku 2016 istotny wpływ na działalność Banku miały następujące zmiany w przepisach prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 poz.978) weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Ustawa reguluje zawieranie przez dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością układu z wierzycielami oraz skutku układu, a także przeprowadzenie działań sanacyjnych. Bank musiał dostosować do Ustawy tryb postępowania w zakresie prowadzenia spraw związanych z restrukturyzacją wierzytelności Banku.
- 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunku (Dz. U. 2015 r. poz. 2233), weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Bank musiał dostosować sposób obliczania odsetek za zwłokę z zastosowaniem podwyższonej stawki odsetek za zwłokę do wzoru określonego w rozporządzeniu.
- 3) Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz.1260), weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Ustawa wprowadza szerszy i bardziej równomierny udział poszczególnych grup podmiotów prowadzących działalność na rynku kapitałowym w ponoszeniu kosztów nadzoru nad tym rynkiem. Bank ma obowiązek ponoszenia kosztów nadzoru w drodze rocznych opłat z tytułu nadzoru bankowego.
- 4) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2015 r. w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2015 r. poz.2347), weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Rozporządzenie określa wysokość oraz sposób i terminy uiszczania opłat z tytułu nadzoru bankowego, do których Bank musi się dostosować.
- 5) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie pozasądowego postępowania przed Rzecznikiem Finansowym (Dz. U. 2016 r. poz.92) weszło w życie z dniem 21 stycznia 2016 r. Rozporządzenie wydane zostało na podstawie art. 43 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, które określa szczegółowy tryb postępowania w sprawach toczących się w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego prowadzonego przez Rzecznika Finansowego.
- 6) Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyty mieszkaniowe (Dz. U. 2015.1925, weszła w życie z dniem 19 lutego 2016 r. Ustawa określa zasady przyznawania zwrotnego wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej oraz warunki korzystania z tego wsparcia.
- 7) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie wzoru wniosku i udzielenie wsparcia kredytobiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz. U. z 2016 r. poz.196), weszło w życie z dniem 19 lutego 2016 r. Rozporządzenia określa wzór wniosku o udzielenie wsparcia dla kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej wraz z oświadczeniami.
- 8) Ustawa z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2016 r. poz. 381), weszła w życie z dniem 23 marca 2016 r. Ustawa zmienia sposób wnoszenia opłat przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub niezależnych z tytułu wierzytelności wynikających z czynności bankowych. Zmiana w sposobie wnoszenia opłat na BFG polegała na przejściu z systemu rocznego wnoszenia takich opłat przez Bank, na system kwartalny.

- 9) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych podlegających wymianie pomiędzy instytucjami utworzonymi na podstawie przepisów prawa bankowego a instytucjami pożyczkowymi i innymi podmiotami (Dz. U. z 2016 r. poz. 971), weszło w życie z dniem 19 lipca 2016 r. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres danych (dotyczących osób fizycznej oraz dotyczących zobowiązania) polegających na wymianie pomiędzy bankami a instytucjami pożyczkowymi w celu oceny zdolności kredytowej konsumenta i analizy ryzyka kredytowego.
- 10) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie sposobu traktowania przez banki znacznych pakietów akcji podmiotów spoza sektora finansowego, o którym mowa w art.89 ust.3 rozporządzenia nr 575/2013 (dz. U. z 2016 r. poz.987, weszło w życie z dniem 22 lipca 2016 r. Rozporządzenie określa wymogi dla banków dotyczące znacznych pakietów akcji podmiotów spoza sektora finansowego.
- 11) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów ekspozycji banków wyłączonych z limitów dużych ekspozycji (Dz. U. z 2016 r. poz.1018), weszło w życie z dniem 28 lipca 2016 r. Rozporządzenie określa ekspozycje banków wyłączonych z limitów dużych ekspozycji.
- 12) Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie identyfikacji banku w systemie teleinformatycznym obsługującym zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego z dnia 7 września 2016 r. (Dz. U. 2016 poz.1419), weszło w życie z dniem 8 września 2016 r. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dotyczące identyfikacji banku w systemie teleinformatycznym, sposób posługiwania się podpisem elektronicznym na potrzeby autoryzacji treści przesyłanych, w tym systemie oraz wymagania w zakresie doręczania korespondencji za jego pośrednictwem.
- 13) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2016 r. w sprawie wzoru arkusza informacyjnego dla deponentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1110), weszło w życie 9 października 2016 r. Rozporządzenie określa wzór arkusza informacyjnego dla deponentów.

4. Wewnętrzne uwarunkowania działalności Banku

4.1 Organizacja i kadry

Stan zatrudnienia

Wielkość zatrudnienia w Banku na koniec grudnia 2016 roku wyrażona w liczbie pełnych etatów, z uwzględnieniem pracowników na urloпах związanych z rodzicielstwem i dłuższych zwolnieniach lekarskich, wyniosła 65,5 etatu i była niższa w stosunku do roku 2015 o 5 etatów, tj. o 7,1%. Natomiast wielkość zatrudnienia na koniec grudnia 2016 roku wyrażona w liczbie pełnych etatów, z wyłączeniem pracowników na urloпах związanych z rodzicielstwem i dłuższych zwolnieniach lekarskich, wyniosła 54,5 etatu i spadła w stosunku do roku 2015 o 9 etatów.

Tabela 1. Zatrudnienie w PBS w Janikowie

Jednostka organizacyjna	Zatrudnienie wg stanu na koniec grudnia (w etatach)	
	2016	2015
Centrala	27	27
Oddział w Janikowie	15	19
Filia w Janikowie	-	3
Oddział w Gniewkowie	10	11
Oddział w Trzemesznie	13,5	11,5
Filia w Trzemesznie	-	2
RAZEM:	65,5	70,5
<i>zmiana stanu zatrudnienia r/r</i>	<i>-5</i>	<i>-1,5</i>

Średnia wieku pracowników Banku wynosi 42 lata. Udział pracowników legitymujących się wykształceniem wyższym wynosi 57%.

Tabela 2. Struktura zatrudnienia w PBS w Janikowie

	razem	kadra zarządzająca i kierownicza	pozostali pracownicy
średni wiek (w latach)	42	43	41
udział pracowników z wykształceniem wyższym w zatrudnieniu w danej grupie	64%	92%	57%
udział kobiet w zatrudnieniu w danej grupie	94%	85%	96%

System zarządzania przez cele

W 2016 roku Bank przy współpracy z konsultantem zewnętrznym podjął działania doskonalące system zarządzania przez cele. Została wdrożona technika zarządzania „Rynek celów” oparta o MBO. Polega ona na stawianiu sobie przez kadrę kierowniczą i wzajemnym uzgadnianiu precyzyjnie zdefiniowanych celów. Cele definiują ich osobisty wkład czyli wartość dodaną w rozwój firmy. Cele indywidualne korelowane są z celami strategicznymi, korelowane ze sobą a następnie kontraktowane pomiędzy menadżerem a Bankiem. Zarząd kieruje przedsiębiorstwem za pomocą sieci wzajemnie powiązanych celów, współtworzonych przez całą kadrę kierowniczą i uzgadnianych z interesariuszami.

Szkolenia

Działalność szkoleniowa w 2016 roku skoncentrowana była na rozwoju umiejętności i poszerzeniu wiedzy potrzebnej zespołom do skutecznego osiągania wyznaczonych celów biznesowych. Pracownicy Banku mogli rozwijać zarówno umiejętności twarde, jak i miękkie. Liczba uczestników szkoleń ogółem wyniosła 539.

W 2016 roku główny nacisk położony został na szkolenia specjalistyczne oraz wewnętrzne szkolenia sprzedażowe, a także na szkolenia menedżerskie, realizowane w formie szkoleń stacjonarnych, warsztatów oraz szkoleń e-learningowych.

Pracownicy Banku podnosili swoje kwalifikacje nie tylko poprzez samokształcenie i uczestnictwo w szkoleniach, ale również poprzez uzupełnienie swojego wykształcenia w drodze specjalistycznych studiów podyplomowych.

Zdefiniowane potrzeby rozwojowe realizowane były zarówno przez doświadczonych ekspertów zewnętrznych, jak i dyrektorów oddziałów oraz pracowników Centrali.

4.2 Informatyka

Bank posiada rozwiniętą infrastrukturę informatyczną opartą o model zrzeszeniowy. Skład Zintegrowanego Rozwiązania Zrzeszeniowego obejmuje system finansowo-księgowy wraz z hurtownią danych oraz systemami pomocniczymi. Gwarantują one pełną obsługę we wszystkich obszarach biznesowych i procesach zarządczych.

Bezpieczeństwo działalności bankowej, w tym bezpieczeństwo informatyczne stają się jednym z głównych wyzwań wymagających nakładów finansowych. Rozwiązanie Zrzeszeniowe gwarantuje bezpieczeństwo i niezawodność, zgodność z wymaganiami regulatora, zgodność z wymaganiami biznesowymi, otwartość architektury na integracje z modułami/systemami pochodzącymi od różnych dostawców.

W 2016 roku Bank zakupił narzędzia wspierające proces oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku oraz efektywności działania Oddziałów, oprogramowanie Exime 500+, Serwery plików MS-Office, NOD- antywirus na łączną kwotę 20,5 tys. zł.

W ramach zintegrowanego systemu zrzeszeniowego wdrożono nową bankowość internetową i mobilną oraz system do centralnej obsługi zajęć komorniczych i zapytań.

4.3 Ważniejsze czynniki mające znaczący wpływ na działalność i wyniki Banku

4.3.1 Zdarzenia mające istotny wpływ na wyniki Banku

Tempo wzrostu gospodarczego w Polsce, w 2016 roku zwolniło i wyniosło 2,8% wobec 3,9% w roku poprzednim. Osłabienie aktywności krajowej gospodarki było głównie

wynikiem spadku nakładów inwestycyjnych. W 2016 r. odnotowano spadek inwestycji o 5,5% wobec wzrostu o 6,1% rok wcześniej. Wyraźne osłabienie inwestycji w 2016 r. było efektem słabszych inwestycji zarówno publicznych, jak i prywatnych ze względu na niskie wykorzystanie środków unijnych oraz niepewność związaną z sytuacją polityczną Polski. Przemysł był na przestrzeni roku w stagnacji a sektor budowlany bardzo silnie się kurczył. Zjawisko to do tyczyło również inwestycji telekomunikacyjnych i inwestycji w drogownictwie.

Ponadto w 2016 roku doszło do załamania się rynku Odnawialnych Źródeł Energii i inwestycji na skutek wprowadzenia negatywnych dla branży regulacji ustawowych.

W dniu 22 czerwca 2016 r. Prezydent RP podpisał ustawę o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, która weszła w życie 15 lipca 2016 r. Ustawa generuje szereg ograniczeń dla nowopowstających i działających elektrowni wiatrowych. Zgodnie z ustawą lokalizacja elektrowni wiatrowej będzie możliwa wyłącznie w miejscach wskazanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w którym musi być również określona maksymalna całkowita wysokość elektrowni wiatrowej. Ustawa wprowadza ograniczenia co do minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynku mieszkalnego. Istniejące elektrownie wiatrowe, które nie spełniają kryterium odległości, nie będą mogły być rozbudowywane, dopuszczalny jest jedynie ich remont i prace niezbędne do eksploatacji.

Ustawa rozszerza podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości do 100% wartości inwestycji ogółem (dotychczas podstawą naliczania tego podatku była wartość fundamentów turbiny z wieżą), co negatywnie wpłynie na rentowność tego typu inwestycji z uwagi na zwiększone obciążenia podatkowe wytwórców energii. W odpowiedzi na liczne wątpliwości dotyczące stosowania przepisów Ustawy w zakresie opodatkowania, Ministerstwo Rozwoju i Finansów opublikowało pismo z dnia 2 grudnia 2016 r., w którym wyraża jednoznaczne stanowisko, iż od dnia 1 stycznia 2017 r. opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlega cała elektrownia wiatrowa. Środowiska branżowe oraz prawnicze zabiegają o zmiany zapisów ustawy w tym zakresie. Powyższe przepisy skutkują spadkiem cen zielonych certyfikatów oraz wzrostem obciążeń fiskalnych, a tym samym spadkiem rentowności inwestycji poniżej poziomu założonego w biznesplanach.

W związku z zmaterializowaniem się ryzyka opisanego powyżej Zarząd Banku podjął decyzję o utworzeniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów na kwotę 3 116,45 tys. zł, które wpłynęły na obniżenie wyniku finansowego.

Po wyłączeniu odpisów z tytułu utraty wartości portfela kredytowego z rachunku wyników Bank osiągnąłby w 2016 roku wynik finansowy netto w wys. 2 986,00. Poprawa wyników, z wyłączeniem odpisów jest konsekwencją poprawy wyniku odsetkowego, przy jednoczesnej istotnej redukcji kosztów, co było efektem skutecznego wdrażania Strategii na lata 2016-2018.

Jakość należności banków spółdzielczych od sektora niefinansowego nieznacznie się poprawiła w ciągu 2016 roku. Udział należności zagrożonych od tego sektora w należnościach ogółem, na koniec roku wyniósł 7,6%, co oznacza, że banki spółdzielcze mają ten wskaźnik wyższy niż, banki komercyjne. Spowodowane jest to przede wszystkim dużo gorszą jakością należności od przedsiębiorstw, która w bankach spółdzielczych na koniec roku wynosiła 14,50%, natomiast w bankach komercyjnych 9,06%. Wskaźnik jakości kredytów zagrożonych sektora niefinansowego w Banku Piastowskim według stanu na 31-12-2016 roku wyniósł 9,68%, oraz przedsiębiorstw 22,34%. Finansowanie działalności gospodarczej w dalszym ciągu pozostaje głównym źródłem dochodów banków spółdzielczych.

W dniu 20-10-2016 roku KNF podjęła decyzję o zawieszeniu działalności Banku Spółdzielczego w Nadarzynie i wystąpieniu z wnioskiem do sądu o ogłoszenie upadłości. W związku z tym wynik netto Banku Piastowskiego został obciążony wypłatami z Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w kwocie 23,86 tys. zł.

Ponadto wynik finansowy Banku wzrósł o kwotę 398,46 tys. zł na skutek otrzymanego ekwiwalentu finansowego wynikającego z posiadanego udziału w Visa Europe, który został wypłacony członkom tej organizacji w związku z przejęciem Visa Europe przez Visa Inc.

4.3.2 Zmiany organizacyjne

Zgodnie z art. 22a ust. 4 w związku z art. 20a ust. 1 pkt 1 znowelizowanej Ustawy Prawo Bankowe dniem 01-04-2016 roku Prezesowi Zarządu powierzono nadzór nad ryzykiem istotnym.

Zarząd Banku na podstawie uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej zmianę struktury organizacyjnej z dniem 01-04-2016 roku dokonał likwidacji filii, oddziału w Janikowie położonej w Janikowie, przy ul. Głównej oraz filii oddziału w Trzemesznie, położonej w Trzemesznie przy ul. 22 Stycznia. Decyzja została podjęta na podstawie analizy rentowności, która wskazywała, że obie placówki generują straty. Na podstawie oceny wpływu likwidacji placówek na sytuację banku dokonanej według stanu na 31-12-2016 roku stwierdza się, że:

- ⇒ likwidacja placówek nie wpłynęła na wzrost likwidacji rachunków osobistych,
- ⇒ przychody uzyskiwane przez filie zmniejszyły się wyłącznie o przychody z tytułu operacji kasowych o kwotę 60 tys. zł., tj. o 17% przychodów generowanych przez te placówki.
- ⇒ Koszty działania Banku zmniejszyły się o 490,83 tys. zł.

Powyższe wyniki wskazują, że likwidacja placówek wpłynęła pozytywnie na sytuację ekonomiczną Banku.

5. Zewnętrzne oceny Banku

5.1 Jednostek nadzorczych, kontrolujących

W 2016 roku Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu przeprowadził w Piastowskim Banku Spółdzielczym następujące kontrole:

- 1) Audyt sprawozdania finansowego wraz z wykonaniem usługi atestacyjnej dotyczącej oceny wybranych elementów systemu zarządzania ryzykiem kredytowym i z poszerzonym badaniem jakości aktywów.

Audyt sprawozdania finansowego obejmował badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2015 rok. Badanie przeprowadzone było przez kluczowego biegłego rewidenta. Celem badania było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Banku oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzania. Wyniki badania sprawozdania finansowego Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie za rok obrotowy 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. zostały przedstawione w opinii Niezależnego Biegłego Rewidenta z dnia 21 kwietnia 2016 roku i w raporcie z badania sprawozdania finansowego za 2015 rok. Sprawozdanie z działalności Banku było kompletne w rozumieniu art.49 ust. Ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nimi zgodne.

- 2) Lustrację pełną za okres od 01.07.2012 roku do 31.08.2016 roku.

Badaniem objęto następujące zagadnienia:

- Organy Banku,
- Stan prawno-organizacyjny,
- Zarządzanie kadrami,
- Majątek i bezpieczeństwo Banku,
- Ryzyko systemu informatycznego,
- Działalność kredytowa,
- Depozyty,
- Kasowość i zabezpieczenie wartości pieniężnych,

- Rachunkowość Banku,
- Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej.

Wyniki lustracji w zakresie legalności, rzetelności i gospodarności działania przedstawiały się następująco:

1. W zakresie legalności działania stwierdzono, że Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie działa zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. W zakresie rzetelności działania stwierdzono, że przedstawiana do badania dokumentacja oraz udzielone przez pracowników wyjaśnienia dają obraz rzetelnie wykonywanej pracy oraz prawidłowego ewidencjonowania operacji gospodarczych.
3. W zakresie gospodarności Banku stwierdzono prawidłowe gospodarowanie środkami finansowymi, z czego efektem są wyniki finansowe osiągnięte przez Bank w badanym okresie.

5.2 Nagrody i wyróżnienia

14 czerwca 2016 roku w Warszawie, podczas uroczystej gali zostali ogłoszeni zwycięzcy XXIV edycji konkursu „Najlepszy Bank” w dwóch kategoriach: bank komercyjny i bank spółdzielczy. Organizatorem konkursu jest „Gazeta Bankowa”. Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie znalazł się w gronie wyróżnionych dużych banków spółdzielczych, otrzymując rekomendację kapituły konkursu, której przewodniczył prof. Adam Glapiński, prezes zarządu Narodowego Banku Polskiego.

Pani Anna Kaczmarek - Prezes Zarządu Banku otrzymała wyróżnienie za zaangażowanie w szerzenie edukacji ekonomicznej w ramach Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem. Dyplom uznania wręczył podczas VIII Forum Technologii Bankowości Spółdzielczej w Warszawie Prezes Związku Banków Polskich - Krzysztof Pietraszkiewicz. Udział pani Prezes w programie polegał na przeprowadzeniu kilku wykładów w Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu, Bydgoszczy oraz na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu na temat bankowości spółdzielczej i jej roli we współczesnym świecie.

6. Wyniki finansowe Banku

6.1 Podstawowe dane bilansowe

Suma bilansowa według stanu na 31.12.2016 roku wyniosła 214 562 tys. zł, wzrosła o 4 009 tys. zł, tj. 1,9% w porównaniu do końca grudnia 2015 roku. W strukturze aktywów dominują kredyty i pożyczki udzielone klientom, których udział stanowił 65,7% wszystkich aktywów.

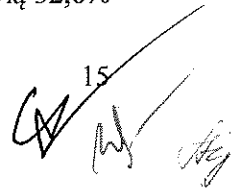
Aktywa

Tabela 3. Podstawowe pozycje aktywów Banku (kwoty w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2015	Udział [%]	Stan na 31.12.2016	Udział [%]	Zmiana	Dynamika [%]
Kasa	3 686	1,7	3 850	1,8	164	104,4
Należności od banków	64 503	30,6	60 793	28,3	-3 710	94,2
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	132 971	63,2	140 966	65,7	7 995	106,0
Papiery wartościowe	755	0,4	755	0,4	0	0
Udziały w innych jednostkach	1 267	0,6	1 267	0,6	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	6 760	3,2	6 344	2,9	-416	93,8
Inne aktywa	611	0,3	587	0,3	-24	96,1
Aktywa razem	210 553	100	214 562	100	4 009	101,9

Portfel kredytowy

Na koniec 2016 roku kredyty i pożyczki wg wartości nominalnej udzielone klientom wzrosły o 11 087 tys. zł, tj. 8,3%. Kredyty udzielone przedsiębiorcom wzrosły o 7,6% i stanowią 32,8%

15

portfela kredytów, kredyty i pożyczki udzielone gospodarstwom domowym (łącznie z kredytami dla przedsiębiorców indywidualnych i rolników) wzrosły o 8 861 tys. zł, tj. 12,5%. Ponad 64% kredytów osób prywatnych stanowią kredyty mieszkaniowe.

Tabela 4. Poziom należności wg sektorów (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2015	Struktura %	31.12.2016	Struktura %	Zmiana	Dynamika
Kredyty i pożyczki wg wartości nominalnej	133 717	100	144 805	100	11 088	108,3
Pozostałe instytucje finansowe	4 999	3,7	3 907	2,7	- 1 092	78,1
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	44 108	33,0	47 479	32,8	3 371	107,6
Rolnicy	35 313	26,4	41 660	28,8	6 347	118,0
Przedsiębiorcy indywidualni	15 397	11,5	14 651	10,1	- 746	95,1
Osoby prywatne razem	20 347	15,2	23 609	16,3	3 262	116,0
<i>w tym kredyty mieszkaniowe</i>	<i>11 972</i>	<i>9,0</i>	<i>15 150</i>	<i>10,5</i>	<i>3 178</i>	<i>126,5</i>
Instytucje samorządowe	13 553	10,2	13 499	9,3	- 54	99,6

Pasywa

Największą część pasywów Banku stanowią środki pozyskane od klientów. Na koniec 2016 roku zobowiązania wobec sektora niefinansowego wynosiły 176 569 tys. zł, a ich udział w sumie bilansowej wyniósł 82,3%. Udział kapitałów w sumie bilansowej wyniósł 11,8 %.

Tabela 5. Podstawowe pozycje pasywów Banku (kwoty w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2015	Udział [%]	Stan na 31.12.2016	Udział [%]	Zmiana	Dynamika [%]
Zobowiązania wobec sektora finansowego	4 171	2,0	3 026	1,4	-1 145	72,5
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	171 748	81,6	176 569	82,3	4 821	102,8
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	6 606	3,1	6 741	3,1	135	102,0
Zobowiązania ogółem	182 525	86,7	186 336	86,8	3 811	102,1
Inne zobowiązania	2 668	1,3	2 964	1,3	296	111,1
Kapitały własne ogółem	24 101	11,4	25 250	11,8	1 149	104,8
Zysk netto	1 259	0,6	12	0,0	-1 247	0,95
Pasywa razem	210 553	100	214 562	100	4 009	101,9

W 2016 roku skala działalności depozytowej Banku była stabilna. W strukturze podmiotowej główną pozycję stanowią depozyty osób prywatnych, których udział w strukturze depozytów wynosi 74,9% i nie zmienił się w porównaniu do roku ubiegłego. Zanotowano wzrost depozytów gospodarstw rolnych oraz osób prywatnych.

Tabela 6. Zobowiązania Banku z tytułu depozytów wg podmiotów sektora niefinansowego (w tys. zł)

Podmiot	31.12.2015	Struktura %	31.12.2016	Struktura %	Zmiana	Dynamika %
Przedsiębiorstwa i spółki	10 989	6,4	8 297	4,7	-2 692	75,5
Przedsiębiorcy rolni	18 997	11,1	22 760	12,9	3 763	119,8
Przedsiębiorcy indywidualni	9 153	5,3	8 473	4,8	-680	92,6
Osoby prywatne	128 123	74,6	132 117	74,9	3 994	103,1
Instytucje niekomercyjne	4 431	2,6	4 846	2,7	415	109,4
Razem:	171 693	100	176 493	100	4 800	102,8

6.2 Rachunek zysków i strat

W 2016 roku zysk brutto osiągnął wielkość 631 tys. zł, po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 619 tys. zł; wynik finansowy netto Banku wyniósł 12 tys. zł.

Tabela 7. Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Wynik z tytułu odsetek	6 013	6 634	621	110,3
Wynik z tytułu prowizji	2020	1 997	-23	98,9
Przychody z tytułu dywidendy i innych instrumentów	54	32	-22	59,3
Wynik z pozycji wymiany	24	25	1	104,2
Wynik działalności bankowej	8 111	8 688	577	107,1
Pozostałe przychody operacyjne	212	812	600	383,0
Pozostałe koszty operacyjne	117	71	-46	60,7
Koszty działania banku i amortyzacja	6 664	5 690	-974	85,4
Różnica wartości rezerw	-59	3 108	3 167	-5 267,8
Zysk brutto	1 601	631	-970	39,4
Podatek dochodowy	341	619	279	181,5
Zysk netto	1 259	12	-1 247	0,95

Wynik z tytułu odsetek stanowiący główne źródło przychodów Banku zwiększył się o 621 tys. zł, co było efektem wzrostu przychodów z tytułu odsetek o 193 tys. zł, tj. o 2,6% r/r przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów odsetkowych o 427 tys. zł, tj. o 28,7% r/r. Na poziom przychodów i kosztów odsetkowych w 2016 roku wpływ miały zarówno czynniki zewnętrzne takie jak poziom i jakość wolumenu kredytów oraz struktura depozytów.

Tabela 8. Wynik z tytułu odsetek

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Należności od banków	1 359	1 071	-288	78,8
W rachunku bieżącym udzielone klientom	617	811	194	131,4
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 484	5 782	298	105,4
Papiery wartościowe	39	29	-10	74,4
Przychody z tytułu odsetek - razem	7 499	7 693	193	102,6
Zobowiązania wobec instytucji finansowych	146	118	-28	80,8
Zobowiązania wobec klientów	1 340	941	-399	70,2
Koszty odsetek - razem	1 486	1 059	-427	71,3
Wynik z tytułu odsetek	6 013	6 634	621	110,3

Wynik z tytułu prowizji wyniósł 1 977 tys. zł i był niższy w porównaniu do roku poprzedniego o 23 tys. zł. Ujemny wpływ na poziom wyniku z tytułu prowizji i opłat w 2016 roku miały niższe przychody z tytułu operacji kasowych oraz od operacji kartami płatniczymi.

Tabela 9. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 283	2 255	-28	98,8
- od kredytów i pożyczek	356	337	-19	94,7
- od udzielonych gwarancji	67	93	26	138,8
- od obsługi rachunków i operacji rozliczeniowych	1 383	1 414	31	102,2
- od operacji kasowych	326	262	-64	80,4
- od kart płatniczych	124	112	-12	90,3
- pozostałe	27	37	10	137,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji	263	258	-5	98,1
- od kart płatniczych	186	184	-2	98,9
- pozostałe	77	74	-3	96,1
Wynik z tytułu opłat i prowizji	2 020	1 997	-23	98,9

CE17
ML
1/18

Przychody z tytułu dywidend

W 2016 roku Bank otrzymał dywidendę z tytułu udziałów w Banku Zrzeszającym w wysokości 32 tys. zł.

Pozostałe przychody operacyjne

W pozycji pozostałe przychody operacyjne w 2016 roku nastąpił wzrost na skutek rozwiązania rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne w wysokości 256 tys. zł. Otrzymano środki z tytułu sprzedaży akcji Visa Europe Ltd. w wysokości 398 tys. zł netto.

Tabela 10. Pozostałe przychody operacyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Pozostałe przychody operacyjne	212	812	600	383,0
Przychody z tytułu ubezpieczeń	75	74	-1	98,7
Przychody z tyt. odzyskanych kwot z windykacji	5	6	-1	120,0
Przychody z tyt. rozliczenia projektu JEREMIE	93	54	-39	58,1
Przychody z tyt. rozwiązania rezerw pracowniczych	-	256	256	-
Przychody z pozostałych tytułów	39	24	-15	61,5
Przychody z tyt. akcji VISA Europe Ltd.	-	398	398	-

Ogólne koszty administracyjne, koszty pracownicze i amortyzacja

Koszty działania wraz z amortyzacją wyniosły 5 690 tys. zł i stanowiły 55,3% wszystkich poniesionych kosztów. W porównaniu do roku poprzedniego koszty działania Banku spadły o 974 tys. zł, tj. o 14,6%.

Tabela 11. Koszty działania Banku wg rodzaju (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana	Dynamika (%)
Koszty pracownicze	3 875	3 206	-669	82,7
Koszty marketingu i reprezentacji	104	134	30	128,8
Koszty informatyczne	375	387	12	103,2
Koszty związane z BFG/SSO	677	389	-288	57,5
Pozostałe usługi obce	545	569	24	104,4
Pozostałe koszty rzeczowe	607	553	-54	91,1
Ogólne koszty administracyjne - razem	2 308	2 032	-276	88,0
Amortyzacja	481	452	-29	94,0
Koszty działania Banku wraz amortyzacją	6 664	5 690	-974	85,4

Pozostałe koszty operacyjne

W 2016 roku zanotowano niższe koszty operacyjne o 39,4%.

Tabela 12. Pozostałe koszty operacyjne

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Pozostałe koszty operacyjne	117	71	-46	60,6
Koszty windykacji kredytów	11	13	2	118,2
Koszty zlikwidowanych środków trwałych	2	1	-1	50,0
Koszty rozliczeń projektu JEREMIE	77	48	-29	62,4
Pozostałe koszty operacyjne	27	9	-18	33,3

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w 2016 roku zwiększył się o 3 108 tys. zł.

6.3 Fundusze własne i wskaźniki kapitałowe Banku

Tabela 13. Fundusze własne i wskaźniki kapitałowe

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	Dynamika [%]
Kapitał podstawowy (Tier1)	23 810	24 994	1 184	105,0
Fundusze uzupełniające (Tier2)	0	0	0	0,0
Razem fundusze własne	23 810	24 994	1 184	105,0
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	140 944	136 847	-4 097	97,1
Łączny współczynnik kapitałowy	16,89%	18,26%	1,37 pp.	108,1
Współczynnik kapitału Tier1	16,89%	18,26%	1,37 pp.	108,1

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 18,26%. W analizowanym okresie łączna kwota ekspozycji na ryzyko spadła o 4 097 tys. zł, co wynikało głównie z zastosowania zerowej wagi ryzyka dla ekspozycji wobec uczestników Systemu Ochrony SGB wykazywanych w klasie *Instytucje*.

6.4 Wskaźniki finansowe

Tabela 14. Wskaźniki finansowe [w %]

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Wskaźnik zyskowności kapitałów ROE netto	5,32	0,06
Wskaźnik zyskowności aktywów ROA netto	0,59	0,01
Marża odsetkowa	2,93	3,29
Wskaźnik kredytów zagrożonych SNF i JST	1,69	8,75
Wskaźnik pokrycia kredytów brutto/ depozytami	132	126
Wskaźnik C/I	81,21	60,34

W 2016 roku Bank odnotował pogorszenie wskaźników efektywnościowych ROA i ROE, które wynikały z niskiego poziomu zysku netto. Poziom kosztów do dochodów (C/I) obniżył się o 20,87 pp., uzyskano wyższą marżę odsetkową.

6.5 Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym

Realizacja zaplanowanych pozycji bilansu osiągnęła wielkości mieszczące się w zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą dopuszczalnych odchyleniach $\pm 10\%$. Suma bilansowa została wykonana w 97,7%, należności od sektora finansowego w 96,6%, należności od sektora niefinansowego w 96,7%, aktywa trwałe w 97,6%, zobowiązania od sektora niefinansowego w 97,4%, kapitały w 100%. W zakresie pozycji rachunku zysków i strat, wykonanie w stosunku do planu wyniosło: wynik na działalności bankowej 107,6%, koszty działania i amortyzacji w 91,2%.

Pozycją różniącą się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji planu finansowego to *Różnica wartości rezerw i aktualizacji*. Konieczność utworzenia rezerwy miała negatywny wpływ na wielkość planowanego wyniku finansowego netto, którego wykonanie osiągnęło wskaźnik 0,6% zaplanowanej wielkości.

7. Zarządzanie ryzykiem

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2016 r. przestrzegano zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

- świadome podejmowanie ryzyka,

- wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem oraz plany awaryjne,
- jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
- sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
- uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
- efektywny system kontroli ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest na podstawie polityk i procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Procedury podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa. Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania oraz określa w procedurach wewnętrznych zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych, a także częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania. Wysokość limitów jest dostosowana do ustalanego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko Banku. Bank określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych oraz warunki akceptacji takich przekroczeń, określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów.

Działania podejmowane przez Bank są spójne z przyjętymi celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykami i funduszami. Stosowane przez Bank rozwiązania organizacyjne w zakresie zarządzania ryzykiem zapewniają niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej generującej to ryzyko.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie cyklicznych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar, monitorowanie i raportowanie Zespół Analiz i Ryzyk Bankowych oraz jednostkę ds. ryzyka braku zgodności.

Zarządzanie ryzykiem miało na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

7.1 Ryzyko kredytowe

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Bank kieruje się przede wszystkim następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o udzielenie kredytu i cyklicznie w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- decyzje kredytowe są podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione,
- ryzyko kredytowe jest zdywersyfikowane w szczególności pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- oczekiwany poziom ryzyka kredytowego jest zabezpieczany poprzez przyjmowane przez Bank zabezpieczenia, marże na ryzyko pobierane od klientów oraz odpisy (rezerwy) z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych.

W 2016 r. portfel kredytowy wzrósł w stosunku do 2015 o 8,29%, natomiast portfel ekspozycji kredytowych nieregularnych zwiększył się o 521,88%.

Tabela 15. Dynamika portfela kredytowego [w tys. zł]

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	Dynamika
	31.12.2015	31.12.2016		
Portfel kredytowy	133 717	144 805	11 088	108,29%
Średni stan portfela kredytowego	136 044	144 893	8 849	106,50%
Portfel kredytów nieregularnych	2 847	17 705	14 858	621,88%

Udział rezerw w należnościach nieregularnych wynosił: w kategorii poniżej standardu 2,50%, w wątpliwej 44,44%, a w straconej 60,75%; rezerwy od należności nieregularnych w należnościach nieregularnych stanowią 22,75%.

Tabela 16. Struktura portfela kredytowego wg kategorii ryzyka oraz jakości kredytów zagrożonych wg podmiotów [w tys. zł]

Kategoria ryzyka	31-12-2015		31-12-2016		2016/2015	
	Stan	Udział	Stan	Udział	Zmiana	Dynamika
Normalna	130 870	97,87%	127 101	87,77%	-3 769	97,12%
Pod obserwacją	1 149	0,86%	6 016	4,15%	4 867	523,59%
Poniżej standardu	62	0,05%	5 274	3,64%	5 212	8506,45%
Wątpliwa	14	0,01%	9	0,01%	-5	64,29%
Stracona	1 622	1,21%	6 405	4,42%	4 783	394,88%
Portfel ogółem	133 717	100,00%	144 805	100,00%	11 088	108,29%
Portfel zagrożony	1 698	1,27%	11 688	8,07%	9 990	688,34%
Rezerwy celowe	971	0,73%	4 028	2,78%	3 057	414,83%
Orezerwowanie		57,18%		34,46%		

Jakość	31-12-2015	31-12-2016	2016/2015 Dynamika
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	0,71%	21,98%	3117,91%
Przedsiębiorcy indywidualni	6,03%	5,86%	97,16%
Osoby prywatne	2,00%	1,45%	72,63%
Przedsiębiorcy rolni	0,15%	0,12%	81,50%
Instytucje niekomercyjne	0,00%	0,00%	0,00%
Instytucje samorządowe	0,00%	0,00%	0,00%
Sektor finansowy	0,00%	0,00%	0,00%
Razem:	1,27%	8,07%	635,68%

Nie zostały przekroczone limity koncentracji zaangażowań, wynikające z przepisów zewnętrznych.

Tabela 17. Koncentracja dużych ekspozycji tj. równych lub przekraczających równowartość 10% funduszy własnych banku [w tys. zł]

Kategoria*	31.12.2015		31.12.2016		2016/2015	
	Stan	Udział	Stan	Udział	Zmiana	Dynamika
Ilość podmiotów	13	-	16	-	3	123,08%
Wartość zaangażowań	59 320	39,80%	73 570	46,27%	14 250	124,02%
Ekspozycje ogółem	149 047	100,00%	159 006	100,00%	9 959	106,68%
Ekspozycje nieregularne	0	0,00%	14 903	9,37%	14 903	100,00%

*-wg wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek zastrzeżonych

Kredyty preferencyjne z dopłatą ARiMR do oprocentowania wykazują spadek stanu portfela o 7,63% a ich udział w portfelu kredytowym wynosi 14,79%.

Bank nie jest istotnie zaangażowany w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH), EKZH finansujące nieruchomości mieszkaniowe, EKZH finansujące nieruchomości komercyjne oraz detaliczne ekspozycje kredytowe (DEK) podlegające Rekomendacji T. W porównaniu do 31.12.2015 r. dynamika portfela EKZH jest dodatnia a portfela DEK ujemna.

Profil ryzyka Banku mierzony portfelowym ważonym wskaźnikiem LtV jest akceptowalny.

Z analizy dotyczącej skuteczności stosowanych zabezpieczeń wynika, że skala przeprowadzonych egzekucji z zabezpieczeń rzeczowych jest niewielka w związku z czym mało reprezentatywna.

7.2 Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne rozumie się możliwość wystąpienia straty na skutek niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko

operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym wspomagany jest w Banku systemem informatycznym riskOPERON.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny i pomiaru, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym realizuje się na poziomie całego Banku oraz na poziomach poszczególnych obszarów systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań służących sprawowaniu przez Bank kontroli nad poziomem ryzyka operacyjnego umożliwiającym realizację celów Banku. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdego pracownika Banku w zakresie swoich zadań i obowiązków. Celem bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapobieganie materializacji zdarzeń operacyjnych oraz wykrywanie i reagowanie na występujące zdarzenia operacyjne.

Dla potrzeb związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym Bank gromadzi dane o zdarzeniach operacyjnych jakie wystąpiły w Banku oraz w innych podmiotach finansowych wraz z przyczynami i skutkami ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI) oraz dane dotyczące jakości kontroli wewnętrznej funkcjonalnej. Bank monitoruje poziom ryzyka operacyjnego celem kontroli ryzyka operacyjnego oraz diagnozowania obszarów wymagających działań zarządczych.

Bank wykazał w 2016 roku stratę rzeczywistą z tytułu ryzyka operacyjnego w wysokości 14 tys. zł.

Wymóg kapitałowy wyliczany jest metodą podstawowego wskaźnika (BIA) i wynosił on w 2016 roku 1 240 tys. zł.

7.3 Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli (front office i back office).

Bank prowadził politykę bieżącego domykania pozycji walutowych. Nie wystąpił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec ubiegłego roku stanowiły 0,19% sumy bilansowej, pasywa – 0,17%. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30%, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

7.4 Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2016 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta i krzywej dochodowości. Analiza obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne. Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na umiarkowanym poziomie. Analizy wskazują na wyższe ryzyko bazowe niż ryzyko niedopasowania w przedziałach przeszacowania co jest skutkiem struktury stóp procentowych aktywów i pasywów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzono testy warunków skrajnych, obejmujące spadek podstawowych stóp procentowych o 200 pb. W stosunku do funduszy własnych zmiana wyniku odsetkowego wyniosła 19%, natomiast do wyniku odsetkowego annualizowanego 72%.

7.5 Ryzyko płynności

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Bank posiadał nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym. Wskaźnik płynności krótkoterminowej kształtował się na bezpiecznym poziomie. Nadzorcze miary płynności Banku utrzymane były w całym 2016 r. powyżej wyznaczonych minimalnych limitów. Wymóg dotyczący pokrycia płynności LCR na koniec grudnia 2016 r. ukształtował się na poziomie 281%.

Na przestrzeni całego roku w Banku doskonalono proces zarządzania płynnością. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności, analizując wpływ zmian na wynik finansowy i fundusze własne.

7.6 Adekwatność kapitałowa

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Bank regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec 2016 roku wyniósł 18,26%, co oznacza bezpieczną pozycję Banku w kontekście kapitałów oraz możliwość dalszego rozwoju w zakresie akcji kredytowej.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 136 847 tys. zł i była niższa o 4 097 tys. zł od stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., przy czym kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne spadła o 1 247 tys. zł, a kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe spadła o 2 849 tys. zł. Istotny wpływ na spadek ryzyka kredytowego miała zgoda KNF na przypisanie ekspozycjom wobec banków, z którymi PBS w Janikowie przystąpił do Systemu Ochrony SGB wagi ryzyka równej 0%.

Kapitał wewnętrzny Banku wyliczany jest zgodnie z opracowaną w Banku procedurą dotyczącą szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego i przekracza kapitał regulacyjny o wymóg na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej w wysokości 1.008 tys. zł. Wewnętrzny współczynnik kapitałowy na koniec 2016 roku wyniósł 16,72%.

7.7 Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności Bank definiuje jako skutki nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania/standardów rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi), lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Za całość koordynacji procesu identyfikacji i zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności, jak też za nadzór nad działaniami osoby pełniącej funkcję ds. ryzyka braku zgodności odpowiada Prezes Zarządu Banku.

Identyfikacją, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka braku zgodności zajmuje się powołana komórka ds. ryzyka braku zgodności. Zadania komórki ds. ryzyka zgodności powierzono pracownikowi na stanowisku zgodności i kontroli wewnętrznej, pracownikowi w Zespole Kadr i Organizacji oraz pracownikowi w Zespole Wsparcia Sprzedaży. Komórka ds. ryzyka braku zgodności stanowi wsparcie dla Zarządu w zakresie przestrzegania szeroko rozumianego ładu korporacyjnego i zajmuje się monitorowaniem i raportowaniem ryzyka braku zgodności.

Analiza wszystkich wymaganych przez *Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności* źródeł informacji o potencjalnym ryzyku wykazała zagrożenia wykryte przez Stanowisko zgodności i kontroli wewnętrznej w ramach kontroli wewnętrznej, audyt wewnętrzny, wykazane w rejestrach zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wykryte w wyniku analiz odnoszących się do zmian w przepisach prawnych, analiz terminowości i zakresu aktualizacji procedur.

Ryzyko braku zgodności jest istotnym rodzajem ryzyka z punktu widzenia Banku. Oceniając jego poziom należy stwierdzić, że w roku 2016 znajdowało się ono na poziomie istotnym z uwagi na niezgodności Statutu PBS w Janikowie z zapisami Prawa Bankowego, które weszły w życie z dniem 1 listopada 2015 r. Wiele incydentów wskazuje na jego wysoki poziom, ale poprzez zastosowanie wielu środków zapobiegawczych, m.in. w postaci zaleceń pokontrolnych i poaudytowych zostało ono zminimalizowane.

Ryzyka braku zgodności w odniesieniu o bancassurance nie występuje. Bank zapewnia zgodność z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi dotyczącymi oferowania produktów ubezpieczeniowych oraz rozliczania przychodów związanych z oferowaniem ubezpieczeń przez bank.

Podjęte są cały czas działania prewencyjne, kontrolne i sprawozdawcze mające na celu zapobieganie potencjalnym skutkom nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów regulacyjnych, rekomendacji i standardów rynkowych, a w szczególności utracie reputacji oraz zaufania klientów, partnerów biznesowych i pracowników, kar pieniężnych i odszkodowań, reperkusjom ze strony instytucji nadzorczych.

8. Działalność Banku

8.1 Kanały dystrybucji

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie jest bankiem uniwersalnym, który posiada ofertę produktową kierowaną do klientów indywidualnych, rolników, małych i średnich przedsiębiorstw, dużych przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Szeroka i różnorodna oferta produktowa Banku dostosowywana jest na bieżąco do preferencji i potrzeb klientów - obejmuje produkty związane z finansowaniem oraz oszczędzaniem i inwestowaniem, a także zapewnia wachlarz usług dodatkowych. Produkty oferowane są przy wykorzystaniu zróżnicowanych kanałów dystrybucji, co umożliwia klientom na kontakt z Bankiem w sposób najbardziej dla nich przystępny – poczynając od tradycyjnych placówek bankowych, aż po najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne wykorzystane w ramach bankowości internetowej i mobilnej.

Do 31 marca 2016 r. działalność operacyjna prowadzona była w 3 oddziałach: w Janikowie, Gniewkowie i Trzemesznie oraz 2 Filiach - w Janikowie i Trzemesznie. Od 1 kwietnia 2016 r. prowadzona jest w 3 oddziałach, tj. w Janikowie, Gniewkowie i Trzemesznie.

Bank posiada 4 bankomaty, po jednym przy każdej z placówek Banku i dodatkowo jeden przy ul. Głównej w Janikowie.

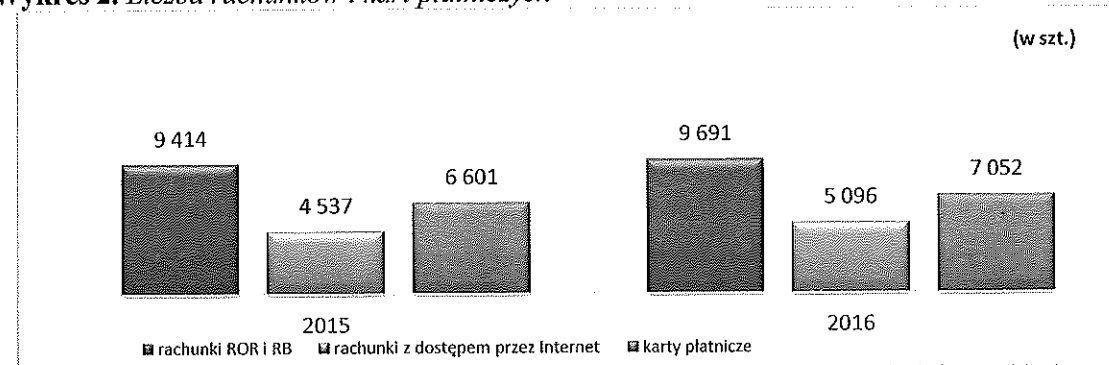
W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

W roku 2016 nastąpił przyrost obsługiwanych przez Bank rachunków rozliczeniowych, w tym z dostępem do internetu, a także kart płatniczych.

W porównaniu do 2015 r. dynamika przyrostu:

- rachunków rozliczeniowych wyniosła 102,9%, tj. przyrost o 277 rachunków,
- rachunków internetowych wyniosła 112,3%, tj. przyrost o 559 rachunki,
- kart płatniczych wyniosła 106,8%, tj. przyrost o 451 kart.

Wykres 2. Liczba rachunków i kart płatniczych

Udział rachunków internetowych w rachunkach płatniczych w 2016 r. wyniósł 52,6% i był wyższy o 4,4 p.p. w stosunku do roku poprzedniego, natomiast ukartowanie kont wzrosło o 2,7 p.p. i na koniec 2016 r. wyniosło 72,8%.

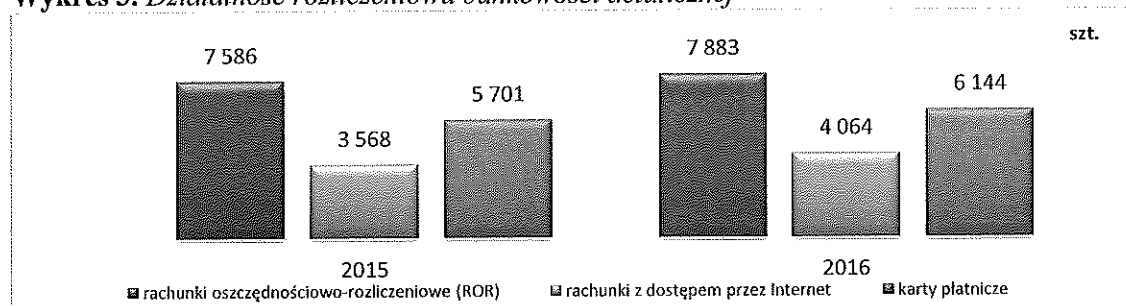
8.2 Bankowość detaliczna

Oferta PBS w Janikowie dla klientów detalicznych jest kompleksowa i obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na rynku bankowym.

W 2016 r. w stosunku do 2015 r. w segmencie klientów detalicznych odnotowano:

- dynamikę przyrostu rachunków ROR wysokości 103,9%, tj. wzrost o 297 rachunków
- zwiększenie ilości rachunków z dostępem do internetu o 496 szt. (dynamika 113,9%) i wydanych kart płatniczych o 443 szt. (dynamika 107,8%)

Wykres 3. Działalność rozliczeniowa bankowości detalicznej

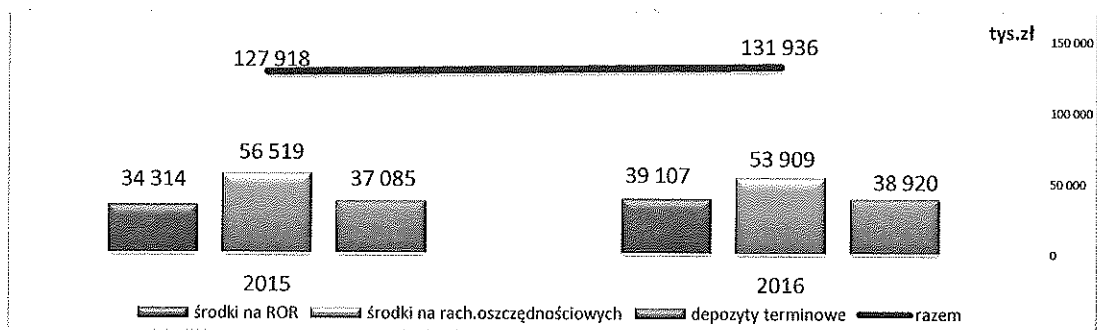

Udział rachunków internetowych w rachunkach ROR w 2016 r. wyniósł 51,6% i był wyższy o 4,6 p.p. w stosunku do roku poprzedniego, natomiast ukartowanie kont wzrosło o 2,7 p.p. i na koniec 2016 r. wyniosło 77,9%.

W 2016 r. w zakresie pozyskiwania środków Bank prowadził działania mające na celu pozyskiwanie stabilnych (terminowych) depozytów, w szczególności klientów detalicznych.

Na koniec 2016 r. stan środków w segmencie klientów indywidualnych w porównaniu do 2015 r. był wyższy o 4 018 tys. zł, tj. wzrost o 3,1%, w tym depozyty terminowe wzrosły o 1 835 tys. zł, tj. wzrost o 4,9%.

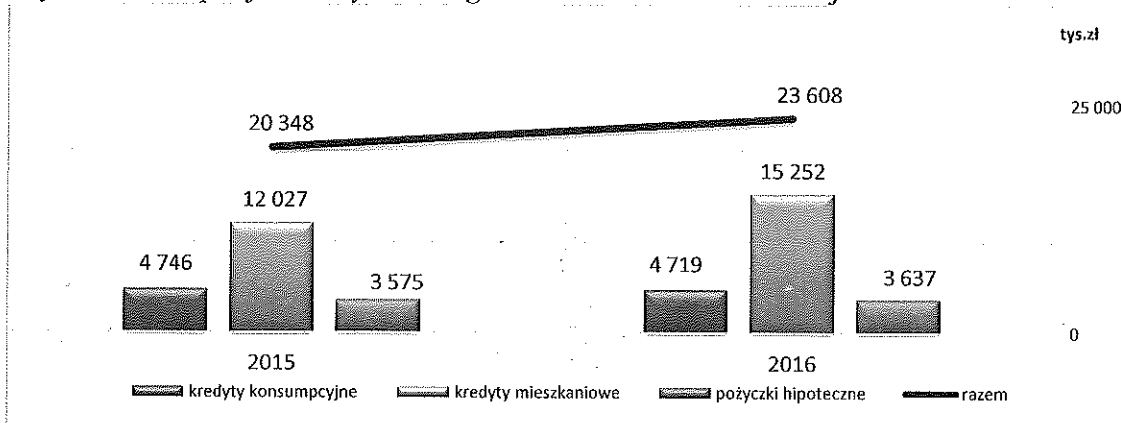
Wykres 4. Stan ogółem depozytów w segmencie bankowości detalicznej

Klienci bankowości detalicznej mogą skorzystać z finansowania dostępnego w ramach kredytów konsumpcyjnych, kredytów odnawialnych, kredytów mieszkaniowych, pożyczek hipotecznych czy też kart kredytowych.

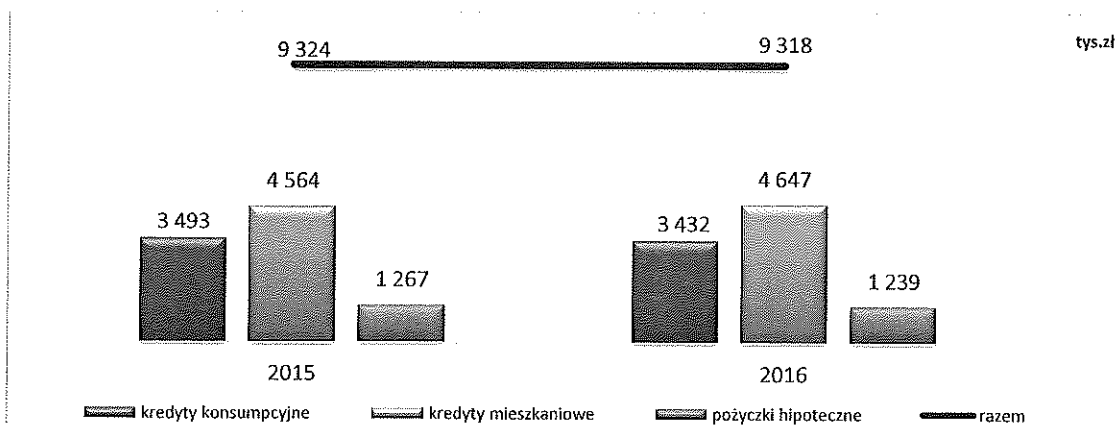
Według stanu na koniec 2016 r. wartość portfela kredytów w segmencie bankowości detalicznej wyniosła 23 608 tys. zł i była o 16,0% wyższa, tj. o 3 260 tys. zł niż na koniec 2015 r.

Wykres 5. Stan portfela kredytów w segmencie bankowości detalicznej

W 2016 r. sprzedaż kredytów w segmencie bankowości detalicznej była porównywalna do roku 2015.

Wykres 6. Sprzedaż kredytów w segmencie bankowości detalicznej

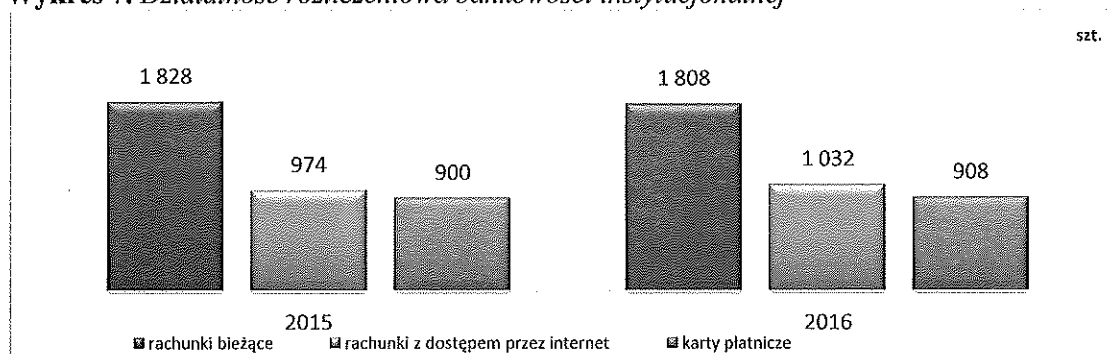
8.3 Bankowość instytucjonalna

Bank Piastowski w zakresie oferty rozliczeniowej dla firm i rolników posiada standardowe rachunki bieżące (podstawowe i pomocnicze), pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

[Podpis]

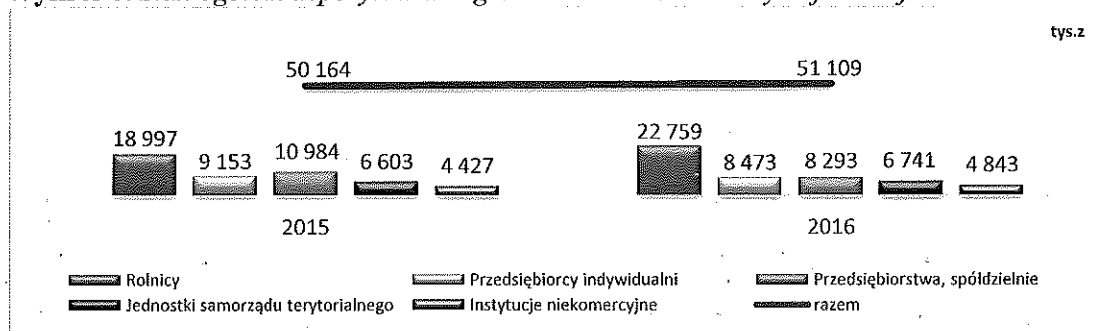
Na koniec 2016 r. prowadzono o 20 rachunków mniej aniżeli w 2015 r., udział rachunków internetowych w rachunkach bieżących zwiększył się z 53,3% do 57,1%, natomiast udział kart płatniczych w RB zwiększył się z 49,2% do 50,2%.

Wykres 7. Działalność rozliczeniowa bankowości instytucjonalnej

Na koniec 2016 r. depozyty segmentu klientów instytucyjnych wynosiły 51 109 tys. zł i były wyższe o 1,9%, tj. 945 tys. zł.

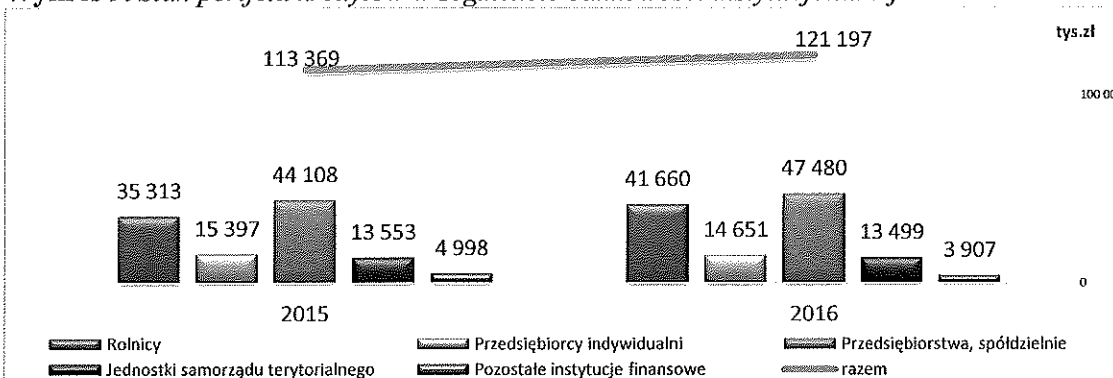
Wykres 8. Stan ogółem depozytów w segmencie bankowości instytucjonalnej

Firmom i rolnikom Bank zapewnia finansowanie bieżących, jak i inwestycyjnych potrzeb poprzez elastyczną i dostosowaną ofertę kredytową.

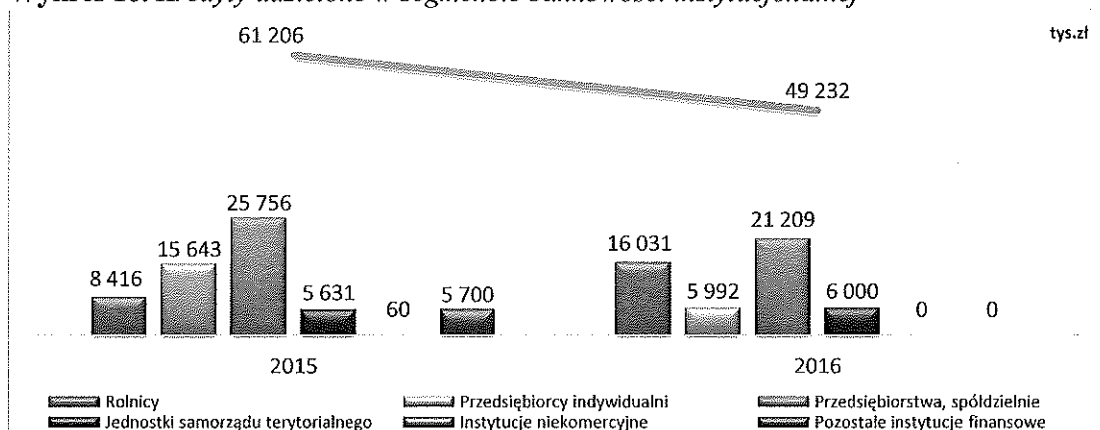
Według stanu na koniec roku 2016 wartość portfela wyniosła 121 197 tys. zł i była wyższa o 7 828 tys. zł, tj. 6,9% niż na koniec 2015 r.

Wykres 9. Stan portfela kredytów w segmencie bankowości instytucjonalnej

Akcja kredytowa w stosunku do roku 2015 była niższa o 19,6%, tj. o 11 974 tys. zł. Analizując sprzedaż w poszczególnych segmentach na uwagę zasługuje fakt, że w 2016 r. dla gospodarstw rolnych udzielono 16 031 tys. zł, tj. o 7 615 tys. zł więcej aniżeli w 2015 r.

Wykres 10. Kredyty udzielone w segmencie bankowości instytucjonalnej

Oprócz kredytowania działalności klientów instytucjonalnych Bank zabezpiecza także ich zapotrzebowanie na gwarancje bankowe. W 2016 r. udzielono gwarancji na łączną kwotę 2 472 tys. zł.

8.4 Działalność na rynku pieniężnym

Bank inwestował środki pieniężne w Banku Zrzeszającym na lokatach krótko terminowych. Na dzień 31.12.2016 roku stan lokat wynosił 43 200 tys. zł.

Bank jest w posiadaniu Bankowych Papierów Wartościowych wyemitowanych przez SGB-Bank S.A. w Poznaniu w wysokości 750 tys. zł. Termin wykupu akcji serii D w wysokości 400 tys. zł nastąpi w 2021 roku, natomiast akcji serii E w wysokości 350 tys. zł nastąpi w 2020 roku.

Bank jest akcjonariuszem SGB-Banku S.A. w Poznaniu i posiada 12 645 szt. akcji imiennych na łączną wartość 1 264,5 tys. zł. W 2016 roku otrzymano dywidendę w wysokości 32,4 tys. zł.

8.5 Nabycie udziałów własnych

W 2016 roku Bank nie nabył udziałów własnych.

8.6 Powiązania kapitałowe i organizacyjne

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie nie posiada podmiotów zależnych na zasadzie skonsolidowanej (zgodnie z art. 111a ust. 1. pkt 1 ustawy Prawo bankowe) ani w Polsce, ani na terenie państw członkowskich, ani też w państwach trzecich.

8.7 Zmiany w ofercie produktów i zasad obsługi klientów

1) W zakresie kredytowania klientów instytucjonalnych:

- przy składaniu wniosku o kredyt obrotowy (w tym w rachunku bieżącym) na okres kredytowania do 36 miesięcy oraz kartę kredytową /charge - klient nie sporządza prognoz finansowych,
- w pozostałych przypadkach i start-up'ach klient sporządza prognozy na okres kredytowania, lecz nie dłuższy niż 5 lat,
- dyspozycję uruchomienia kredytu podpisuje jeden z Kredytobiorców, a jeśli dokumentu wypłaty kredytu wygenerowany jest z systemu def3000 na podstawie dyspozycji uruchomienia kredytu zgodnie z umową kredytową, nie ma konieczności podpisywania przez kredytobiorców dokumentu,
- odstąpiono od konieczności wykonywania inspekcji u klienta w przypadku, gdy klient ubiega się o kredyt w rachunku bieżącym lub inwestycja dotyczy wyłącznie zakupu maszyn, urządzeń i pojazdów.

2) W przypadku kredytów i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie odstąpiono od obowiązku przedkładania w Banku deklaracji PCC z udokumentowaną zapłatą podatku jako warunku uruchomienia kredytu.

- 3) W ramach podpisanej umowy współpracy z Toruńskim Funduszem Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. istnieje możliwość zabezpieczenia kredytów dla MŚP poręczeniem JEREMIE.
- 4) Uruchomiono nowy system bankowości elektronicznej SGB 24.
- 5) Wprowadzono możliwość złożenia wniosku o świadczenie wychowawcze 500+ poprzez bankowość internetową.
- 6) Wdrożono System CasePro dla klientów MŚP - system wspierający ocenę wniosków kredytowych dla klientów MŚP, w tym rolnika.

8.8 Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjum

- Umowa z 4.01.2016 r. o współpracy z IT Card Centrum Technologii Płatniczych S.A., której przedmiotem jest wdrożenie i promocja Portalu zakupowego Planet Plus dla klientów Banku;
- Umowy współpracy z dnia 28.04.2016 r. zawarta pomiędzy SGB-Bankiem S.A. a Ursus S.A. Bank przystąpił do promocyjnego finansowania fabrycznego wyrobów produkowanych przez Ursus;
- Umowy współpracy nr 12/FWK/2016 z dnia 09.05.2016 r. określającej zasady i tryb współpracy pomiędzy BGK, SGB-Bankiem S.A. a Piastowskim Bankiem Spółdzielczym w Janikowie w zakresie przyznawania, wypłat i spłat Wsparcia finansowego osobom fizycznym zobowiązanym do spłaty kredytu mieszkaniowego, które znalazły się w trudnej sytuacji, przy wykorzystaniu środków Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, utworzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy;
- Umowa z 07.06.2016 r. nr 29/KT/BS/2016 o współpracy w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020, III oś priorytetowa: Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach, Poddziałanie 3.2.2 „Kredyt na innowacje technologiczne”;
- Umowa z 09.06.2016 r. pomiędzy SGB-Bankiem S.A. a Piastowskim Bankiem Spółdzielczym w Janikowie w ramach realizacji przez BGK programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 maja 2009 r., została zawarta Umowa nr 33/BGK/PLG – COSME/BS/2016 określająca zasady realizacji przez Bank Kredytujący umowy portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu COSME;
- Umowa z 28.07.2016 r. o współpracy z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.. Zgodnie z umową kredyty i pożyczki udzielane przez Bank mikro, małym i średnim przedsiębiorcom mogą zostać poręczone przez Fundusz;
- Umowa z 18.08.2016 r. o współpracy nr 22/073/2016 z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na podstawie której Bank został wpisany do Rejestru Upoważnionych Gwarantów i jest uprawniony do udzielania gwarancji beneficjentom PROW 2014-2020.
- PBS w Janikowie, działający w ramach Spółdzielczej Grupy Bankowej, korzysta z możliwości wspólnego finansowania klientów w ramach konsorcjum kredytowego z innymi bankami zrzeszenia. Formuła konsorcjum stosowana jest głównie w przypadkach, gdy wyczerpane zostają możliwości samodzielnego finansowania klienta z uwagi na ograniczenia narzucone wskaźnikiem koncentracji zaangażowań.

Podsumowanie wspólnego finansowania klientów Banku zilustrowano poniżej. W tabeli wyróżniono kredyty w konsorcjum z SGB-Bankiem SA według uproszczonej formuły.

Tabela 18. Kredyty w konsorcjum

Wyszczególnienie	dane za rok	
	2015	2016
Liczba udzielonych kredytów	11	5
- w tym w konsorcjum SGB	9	2
Kwota udzielonych kredytów (udział PBS) (tys. zł)	9 646	11 666
- w tym w konsorcjum SGB (tys. zł)	8 526	3 924

- PBS w Janikowie kontynuował współpracę z Concordia Ubezpieczenia w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego.

We współpracy z zakładem ubezpieczeń Bank stosuje modele współpracy polegające na:

- 1) zawieraniu przez Bank umów agencyjnych;
- 2) zawieraniu przez Bank umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, tj. na rachunek klienta (umowy grupowego ubezpieczenia).

Bank w ramach bancassurance występuje w roli:

- 1) agenta ubezpieczeniowego – Bank prowadzi działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej, zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- 2) ubezpieczającego przy zawieraniu umów ubezpieczenia na cudzy rachunek (umowy grupowego ubezpieczenia) – Bank będący stroną umowy ubezpieczenia zawiera umowę ubezpieczenia na rachunek klienta i oferuje klientom przystąpienie do umowy grupowego ubezpieczenia.

W ramach współpracy Bank oferuje klientom wszystkie produkty znajdujące się w ofercie Concordia Ubezpieczenia, zarówno majątkowe, jak i na życie. Oferta jest systematycznie modyfikowana pod kątem konkurencyjności. Concordia Ubezpieczenia wprowadza szereg akcji promocyjnych skierowanych do klientów, jak i systemów motywacyjnych dla pracowników Banku.

W 2016 roku dokonano następujących działań:

1. Nowe produkty, modyfikacje i udogodnienia:

- 1) z dniem 01.03.2016 r. wprowadzono do oferty produkt Życie Plus Renta skierowany do przedsiębiorców, samozatrudnionych, rolników i przedstawicieli wolnych zawodów. Życie Plus Renta zapewnia ochronę na wypadek niezdolności do pracy zawodowej z tytułu nieszczęśliwego wypadku i choroby;
- 2) wdrożono aplikację Concordia Aztec Reader na telefony z systemem Android umożliwiającą sporządzenie oferty ubezpieczeń komunikacyjnych w ciągu kilku sekund;
- 3) z początkiem marca 2016 r. zmodyfikowano produkt Życie Plus: pakiety z wyższymi sumami ubezpieczenia i ujednoczoną składką, bez względu na wiek i wykonywany zawód; ochrona dostępna jest do 71 roku życia (z możliwością dożywotniej kontynuacji). W polisie nie ma też karencji na ryzyko śmierci ubezpieczonego;
- 4) od 01.07.2016 r. nastąpiła modyfikacja produktu Concordia Plus: uproszczenie procesu zawierania polisy w SOS Rubinet (bardziej intuicyjny system, rozbudowanie podpowiedzi); wprowadzenie wariantu ALL-RISK – PREMIUM do ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych; system rekomendowanych sum ubezpieczenia mienia w domu lub mieszkaniu; wprowadzenie nowych klauzul dodatkowych: ubezpieczenie ryzyka graffiti, ubezpieczenie zamieszek i aktów terroryzmu, ubezpieczenie rzeczy osobistych poza miejscem ubezpieczenia, ubezpieczenie materiałów budowlanych i stałych elementów znajdujących się w domu jednorodzinnym w stadium budowy;
- 5) od 01.04.2016 r. wysyłka faktur odbywa się drogą elektroniczną (na adres e-mail);
- 6) w związku ze zmianą Ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, dopłata do składki ubezpieczenia upraw rolnych w roku 2016 wyniosła 65%, o ile stawki za ubezpieczenia nie przekroczyły określonych poziomów. Z dopłat do składek mogły również skorzystać tzw. duże przedsiębiorstwa.
- 7) w produkcie Concordia Konie pojawiła się nowa opcja ubezpieczenia koni – ubezpieczenie obejmuje ciężę od początku 7 miesiąca jej trwania i żrebaka do 7 dnia życia;
- 8) od 02.11.2016 r. nastąpiła modyfikacja SOS Rubinet: możliwość składania zapytań o warunki niestandardowe bezpośrednio z poziomu Rubinetu dostępna w produktach Concordia Auto, Concordia Plus, Concordia Dom, Concordia Agro, Życie Plus, Życie Komfort.

Tabela 19. Polisy ubezpieczeniowe wystawione w Banku

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana	Dynamika
	2015	2016		
Liczba polis				
Ubezpieczenia na życie	836	906	70	108,37%
Ubezpieczenia majątkowe	404	366	-38	90,59%
Karty płatnicze	9 300	3 536	-5764	38,02%
Razem	10 540	4 808	-5 732	45,62%
Kwota prowizji Banku [zł]				
Razem	86 674	92 001	5 328	106,15%

Z dniem 1 maja 2016 r. odstąpiono od umów zrzeszeniowych w zakresie ubezpieczeń kart płatniczych oraz assistance, stąd liczba zawartych ubezpieczeń zmniejszyła się o blisko 5 800 szt.

Bank wypracował przychody z tytułu ubezpieczeń w kwocie 92 tys. zł, tj. o 6,2% więcej aniżeli w 2015 r.

9. Społeczna odpowiedzialność biznesu

Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie wspiera inicjatywy na rzecz lokalnych środowisk, ale również bierze czynny udział w inicjatywach o charakterze krajowym. Wsparcie udzielane przez Bank przyczynia się do budowy silnych relacji z jego najbliższym otoczeniem jak również buduje wizerunek banku zaangażowanego w rozwój społeczeństwa.

Bank propaguje zdrowy styl życia poprzez sponsoring działalności sportowej realizowanej przez kluby sportowe oraz poprzez wsparcie finansowe działań na rzecz dzieci. Odpowiedzią Banku na potrzeby ludzi w trudnych sytuacjach życiowych było finansowe wspieranie działalności organizacji charytatywnych, kościelnych.

Dużą wagę Bank przywiązuje do wspierania działalności edukacyjnej zarówno na rzecz uczniów lokalnych szkół jak również przedsiębiorców i konsumentów. Przykładem inicjatyw o charakterze integracyjno-edukacyjnym są:

- ⇒ patronat nad Szkolnymi Kasami Oszczędności w szkołach podstawowych,
- ⇒ w dniu 19-03-2016 roku Bank w ramach współpracy Spółdzielczej Grupy Bankowej z „Kolejorzem” zorganizował wyjazd na hit 28 kolejki Ekstraklasy - mecz pomiędzy Lechem Poznań a Legią Warszawa dla młodych adeptów piłki nożnej, zrzeszonych w klubach sportowych z Janikowa i Gniewkowa.
- ⇒ w dniu 26-04-2016 roku Bank zorganizował dla klientów Banku spotkanie, w którym wzięli udział producenci rolni, przedstawiciele banku, specjaliści w zakresie ubezpieczeń rolnych oraz ekspertka w dziedzinie zdrowego stylu życia. Podczas spotkania przedstawiona została oferta banku jak również Concordii Ubezpieczenia dla producentów żywności. Ponadto uczestnicy spotkania mogli się dowiedzieć od eksperta w dziedzinie zarządzania energią życiową jak budować i utrzymać wysoki poziom swojej skuteczności i efektywności.
- ⇒ W terminie 30.04-01.05.2016 roku Bank zorganizował dla członków banku wycieczkę po Brandenburgii, gdzie pokazaliśmy uczestnikom barokowy Poczdam z zamkami i ogrodami Sanssouci. Drugi dzień spędziliśmy w Szprewaldzie – regionie wpisanym na listę rezerwatów biosfery UNESCO. Wyjazd służył integracji społeczności członkowskiej.
- ⇒ W dniu 10-09-2016 roku na zaproszenie Banku właścicielki gospodarstw rolnych uczestniczyły w ogólnokrajowym zjeździe gospodyń wiejskich poświęconemu obchodom 150-lecia powstania Kół Gospodyń Wiejskich.
- ⇒ W dniu 22-11-2016 roku na zaproszenie Banku grupa ponad 40-tu producentów rolnych uczestniczyła w konferencji „Narodowe wyzwania w rolnictwie na Narodowym”, która odbyła

się na stadionie narodowym w Warszawie. Podczas konferencji uczestnicy mogli zdobyć wiedzę z zakresu ubezpieczeń i finansów, agrotechniki, techniki rolniczej oraz produkcji zwierzęcej. Ofertę banków spółdzielczych Spółdzielczej Grupy Bankowej przedstawiła na jednym z paneli Anna Kaczmarek – Prezes Zarządu Banku Piastowskiego.

10. Kierunki rozwoju

10.1 Przewidywany rozwój jednostki

Perspektywy wzrostu gospodarczego w 2017 roku są pozytywne, z wciąż dominującą rolą konsumpcji prywatnej w strukturze PKB oraz perspektywą przyspieszenia wzrostu inwestycji, zarówno sektora publicznego jak i prywatnego. W 2017 roku powinien nastąpić początek realizacji inwestycji z unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Wiele wskazuje na to, że raczej będzie to II połowa roku, zaś silny wzrost wydatkowania środków unijnych nastąpi dopiero w roku 2018. W odniesieniu do sektora prywatnego kluczowe będzie ograniczenie niepewności regulacyjnej.

Rynek oczekuje przyspieszenia tempa wzrostu gospodarczego do poziomu 3,0%, co powinno prowadzić do utrzymania dynamiki kredytowej w sektorze na poziomie 3,0%, podobnym do osiągniętego w 2016 roku. Jednocześnie oczekuje się wzrostu depozytów na poziomie 7,0%.

Wśród wyzwań stojących przed Bankiem w nadchodzącym czasie należy wymienić:

- ⇒ Dyrektywa PSD2 ograniczy dotychczasową przewagę konkurencyjną banków w postaci dostępu do informacji o klientach. Dzięki PSD2 nowe podmioty otrzymają wgląd w dane behawioralne kont klientów, podlegając znacznie mniej restrykcyjnym regulacjom.
- ⇒ Dalsza niepewność regulacyjna może utrzymać widoczne w 2016 roku spowolnienie inwestycyjne, co może przyczynić się do pogorszenia kondycji firm.
- ⇒ Obserwowana jest też niepewność, co do perspektyw gospodarki światowej w wyniku zewnętrznych czynników ryzyka takich jak wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, jak również niepewność co do wyniku wyborów w kluczowych Państwach EU. Może to spowodować trwałe osłabienie kursu złotego i negatywnie wpłynąć na wyniki importerów.

Priorytetem Banku w 2017 roku pozostanie dalszy rozwój działalności biznesowej oraz umocnienie pozycji rynkowej w wybranych obszarach przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich standardów w zakresie zarządzania ryzykiem, zachowując pozycję płynnościową i kapitałową na bezpiecznym poziomie. Bank będzie dążył do stopniowej poprawy dochodowości prowadzonej działalności poprzez zarówno poprawę struktury i poziomu osiąganych dochodów, jak i dalszą poprawę efektywności kosztowej.

Założenia kluczowych programów strategicznych:

- ⇒ Projekt zwiększenia przychodów pozaodsetkowych poprzez rozwój działalności kredytowej, ubezpieczeniowej, uzależnienie prowizji i opłat od aktywności klienta,
- ⇒ Projekt zwiększania akcji kredytowej dla osób indywidualnych w zakresie kredytów gotówkowych, w ROR, kart kredytowych poprzez doskonalenie oferty produktowej, podnoszenie kompetencji pracowników,
- ⇒ Projekt zwiększenia akcji kredytowej dla przedsiębiorców rolnych poprzez doskonalenie oferty produktowej, ponoszenie kompetencji pracowników,
- ⇒ Projekt uproszczenia procesów sprzedażowych i backofficowych poprzez optymalizację procesów sprzedażowych, pozyskiwania danych, uproszczenie procedur, przeniesienie do Centrali monitoringu zabezpieczeń,
- ⇒ Projekt zwiększenia zaangażowania doradców (motywująca praca, warunki zatrudnienia, włączenie w proces planowania) poprzez wdrożenie nowego systemu wynagradzania, systemu motywacji pozafinansowej, doskonalenie procesów kadrowych.

10.2 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju nie wystąpiły.

11. Oświadczenia Zarządu

11.1 Zasady i zakres stosowania ładu korporacyjnego

Od 1 stycznia 2015 roku do Banku znajdują zastosowanie „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” z 22 lipca 2014 roku wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego (zwane dalej „Zasadami ładu korporacyjnego”). *Zasady Ładu Korporacyjnego* określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego zostały przyjęte przez Zarząd Banku, Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli poprzez uchwalenie *Polityki Ładu Korporacyjnego w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie*, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Treść *Zasad Ładu Korporacyjnego* wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego znajduje się w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego 2014 r. pod poz. 17, dostępnym również na stronie internetowej Komisji pod adresem:

http://www.dziennikiurzedowe.knf.gov.pl/pliki/D_Urz_KNF_poz_17_2014_tem6-39564.pdf

Tekst *Polityki Ładu Korporacyjnego w Piastowskim Banku Spółdzielczym w Janikowie* dostępny jest w Oddziałach Banku oraz na stronie internetowej Banku pod adresem:

<https://www.piastowskibs.com.pl/o-banku/polityka-ladu-korporacyjnego.html>

Informacja odnośnie postanowień *Zasad ładu korporacyjnego*, od stosowania których Bank odstąpił oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Bank przyjął Zasady ładu korporacyjnego z poniższymi wyłączeniami:

- 1) Zasada §8 ust. 4 dotycząca ułatwienia udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej. Wprowadzenie zasady byłoby w znacznym stopniu utrudnione ze względów techniczno-organizacyjnych (duża liczba udziałowców – 1513). Wprowadzenie technologii transmisji obrad oraz dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym jest kosztownym rozwiązaniem nie adekwatnym do specyfiki funkcjonowania banku w formie spółdzielni, która charakteryzuje się lokalnością działania. Powyższe uzasadnia rezygnację ze stosowania niniejszej zasady.
- 2) Zasada §11 dotycząca transakcji z podmiotem powiązaniem. Bank nie posiada podmiotów powiązanych w rozumieniu Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, w związku z czym nie wprowadził zapisów dotyczących § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego” do Polityki.
- 3) Zasada §12 ust. 1 i 2 dotycząca dokapitalizowania oraz dostarczenia wsparcia finansowego instytucji nadzorowanej przez Udziałowców. W ocenie Banku zasady te nie dotyczą Banku, m.in. ze względu na fakt, iż aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie dopuszczają możliwości zaliczenia funduszu udziałowego do funduszy własnych Banku tzw. CET I, co oznacza, iż nie ma możliwości skutecznego dokapitalizowania Banku. Ponadto obowiązek dostarczenia wsparcia finansowego wydaje się być racjonalny dla banków komercyjnych, gdzie występują udziałowcy większościowi. W przypadku Banku, który posiada dużą liczbę udziałowców będących osobami fizycznymi, nałożenie na nich dodatkowego obowiązku udzielenia wsparcia finansowego jest niewykonalne i nieracjonalne. W związku z powyższym Bank postanowił nie stosować zasad określonych w tych przepisach.
- 4) Zasada § 13 oraz § 19 dotycząca kompetencji członków organów Banku. W związku z faktem, iż Bank posiada stosowne regulacje określające kompetencje członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej Bank uznaje, iż realizuje obowiązki określone w tych zasadach poprzez stosowanie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.
- 5) Zasada §22 ust. 1 i 2 dotycząca niezależności członków organów Banku. Zgodnie z Ustawą z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, do organów spółdzielni mają prawo być wybierani jej członkowie. W związku z powyższym, Bank uznaje, iż zasady określone w przytoczonych przepisach, dot. niezależności członków organu nadzorującego, nie znajdują zastosowania do banku funkcjonującego w formie spółdzielni, jakim jest Bank.
- 6) Zasada § 22 ust. 4-6 i § 49 dotycząca komitetu audytu oraz komórki audytu. Zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 4) Ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich

samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, banki spółdzielcze nie mają obowiązku powoływania komitetu audytu, w związku z czym postanowienia Zasad w tym zakresie nie stosują się do Banku. W związku z faktem, iż Bank działając na podstawie art. 22b ust. 1 Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających zawarł w dniu 23 listopada 2015 r. Umowę Systemu Ochrony i zgodnie z art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe powierzył wykonywanie audytu wewnętrznego Spółdzielni działającej pod firmą „Spółdzielczy System Ochrony SGB” z siedzibą w Poznaniu – jednostce zarządzającej Systemem Ochrony SGB, w Banku nie ma wyodrębnionej komórki audytu wewnętrznego, a co za tym idzie osoby nią kierującej. W związku z powyższym Bank dokonał w Polityce stosownej modyfikacji „Zasad Ładu Korporacyjnego”.

- 7) Zasada Rozdziału 9 §53-§57 dotycząca wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta. Odstępstwo wynika z faktu, iż Bank nie wykonuje działalności w zakresie określonym w Rozdziale 9.

Zarząd Banku oświadcza, że Bank i jego organy przestrzegały w 2016 roku przyjęte Zasady ładu korporacyjnego. W okresie objętym niniejszym raportem nie stwierdzono przypadków naruszenia przyjętych przez Bank Zasad ładu korporacyjnego.

11.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego Banku za rok 2016 został wybrany zgodnie z przepisami prawa i regulacjami Banku. Podmiot oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki konieczne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii i raportu z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

11.3 Prawdliwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zarząd Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne sprawozdanie finansowe za 2016 rok oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie oraz jego wynik finansowy,
- sprawozdanie z działalności Banku za 2016 rok zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku, w tym opis podstawowych rodzajów ryzyka.

Podpisy członków Zarządu Piastowskiego Banku Spółdzielczego w Janikowie

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
30.03.2017	Anna Kaczmarek	Prezes Zarządu	PREZES ZARZĄDU Anna Kaczmarek
30.03.2017	Aleksandra Weber	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. HANDLOWYCH Aleksandra Weber
30.03.2017	Katarzyna Stefańska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH Katarzyna Stefańska